

DE STEER

November 1976 · 76e Jaargang · Nummer 11

DE STER

Uitgave van
DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS
VAN DE HEILIGEN
DER LAATSTE DAGEN

November 1976
76e Jaargang, Nummer 11

Eerste Presidium:

Spencer W. Kimball
N. Eldon Tanner
Marion G. Romney

Raad der Twaalven:

Ezra Taft Benson	Thomas S. Monson
Mark E. Petersen	Boyd K. Packer
Delbert L. Stapley	Marvin J. Ashton
LeGrand Richards	Bruce R. McConkie
Howard W. Hunter	L. Tom Perry
Gordon B. Hinckley	David B. Haight

Adviseurs

Howard W. Hunter	L. Tom Perry
Robert D. Hales	O. Leslie Stone

Redacteur kerkelijke tijdschriften

Dean L. Larsen

Redactie International Magazines

Larry Hiller, hoofdredacteur
Carol Larson, redactrice
Roger Gylling, designer

Redactie DE STER

George Ph. M. Kraanen,
Kerkelijk Vertaalbureau
Postbus 13042, 2502 Utrecht
Peter Berkahn, Kerknieuws,
Porthstr. 5, D-6000 Frankfurt/Main 50
Harry Bohler, layout

Druk

Paul Giese KG, Offenbach/Main

Correspondenten

Ring Den Haag Nederland: J. Thiel,
Valeriusstraat 19, Vlaardingen 3170
Zendingsgebied Nederland Amsterdam:
F. W. Collé-Sirach
Parelvissersstraat 28, Apeldoorn
Zendingsgebied België Antwerpen:
D. Taselaar
Houwstraat 65, Opoeteren 3671

Abonnementen per kalenderjaar

(Op te geven via wijk/gemeente)
Fl. 19,— of 260 BF
City Bank Amsterdam 266 041 434
The Church of Jesus Christ LDS
City Bank Brussels 570 0300 314-60
The Church of Jesus Christ LDS
USA en Canada (zeepost): \$ 8.00

© 1976 by the Corporation of the
President of The Church of Jesus Christ
of Latter-day Saints. All rights reserved.

INHOUD:

Hoe een getuigenis wordt verkregen, Marion G. Romney	1
Vraag en antwoord	
Zijn alle Amerikaanse Indianen Lamanieten?	6
Is Christus ook de Schepper van andere werelden?	6
Een brief aan de vrouwen van niet-leden, Carole Osborn Cole	8
Lezen met begrip, Jeffrey Holland	11
Die kleine zachte stem, Boyd K. Packer	13
De sleutel	15
Blokhutten voor Amerika, Olive W. Burt	17
Siili doet een dutje, Kathy Spears Christensen	18
Voor de grap	20
Een uitverkoren geslacht, LeGrand Richards	21
Waarom kuisheid? Steve Gilliland	22
Beslissingen nemen, Kieth Merrill	25
Mormoons dagboek	
Mijn man wacht op mij, Meryl C. Liprott	28
Heiligheid in het huwelijk	31
Ervaringen van een medische zending op Tonga,	
Jeanine E. Otten	31
Winnareessen van de zangwedstrijd	32
Een excursie naar het gementearchief, Jan Thiel	33
De Internationale Zending biedt nog steeds de helpende hand	33

Hoe een getuigenis wordt verkregen

DOOR PRESIDENT MARION G. ROMNEY
tweede raadgever in het Eerste Presidium
Geïllustreerd door Dale Kilbourn

Er bestaan getuigenissen van velerlei aard en strekking. Het getuigenis dat mij hier voor de geest staat is een blijvende, levende en aangrijpende overtuiging van de waarheden die het evangelie van Jezus Christus ons openbaart. Eén aspect van zo'n getuigenis wordt gevormd door de vaste overtuiging dat er een persoonlijk God is — de profeet Joseph Smith beschreef Hem als „een verheven man“ — en dat Hij onze hemelse Vader is. Een tweede aspect hiervan is geloof in Gods heilsplan, waarin de figuur van Jezus Christus centraal staat. Het is in dit verband eveneens onontbeerlijk dat men geloof hecht aan het verslag, dat de profeet heeft gegeven van zijn eerste visioen, nl. dat hij daarin God, onze eeuwige Vader, aanschouwde met zijn Zoon Jezus Christus, dat Zij vóór hem stonden, en dat Zij met hem spraken en hij met Hen heeft gesproken.

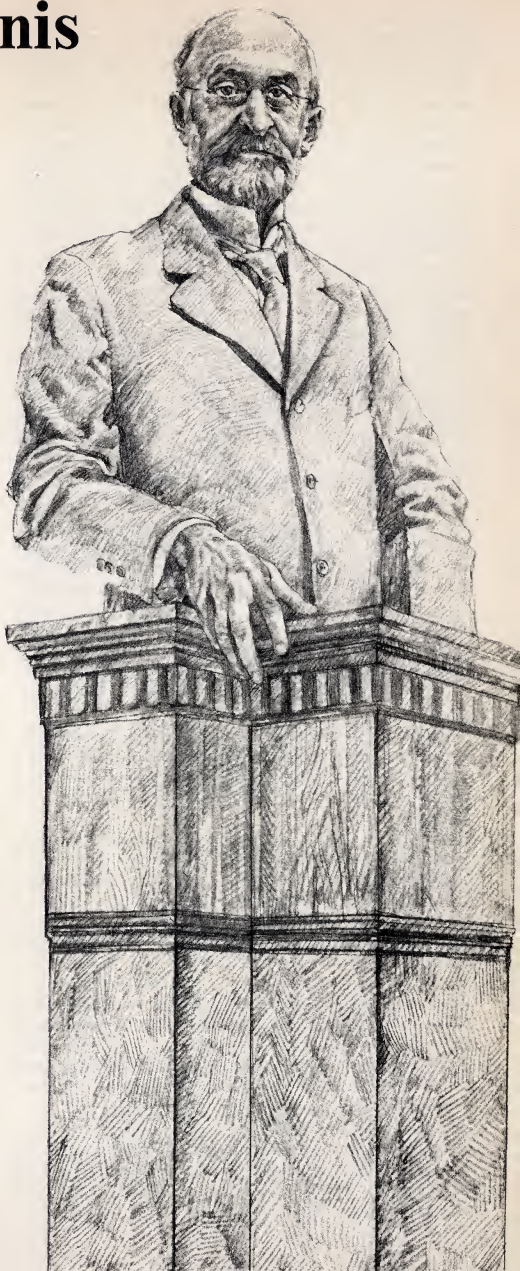
Nog een vereiste is de aanvaarding van het feit dat het Boek van Mormon inderdaad zo tot stand is gekomen als de profeet heeft gezegd, nl. dat de gouden platen, waarop de oude geschiedenis was gegraveerd, hem door Moroni werden overhandigd, waarna hij ze door de gave en de macht van God heeft vertaald. Ook moet men ervan overtuigd zijn dat hemelse wezens de profeet alle beginselen en verordeningen hebben bekendgemaakt en hem de machten van het priesterschap verleenden, die nodig zijn om de mens in staat te stellen verhoging te verwerven bij God in het celestiale koninkrijk, en dat al die beginselen, verordeningen en machten van het priesterschap zijn toevertrouwd aan en berusten bij De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.

Het getuigenis der levende profeten

Wie een dergelijk getuigenis heeft, neemt voor waar aan dat de sleutelen van Gods Koninkrijk in het bezit geweest van alle mannen die tot nu toe de kerk hebben gepresideerd,

Ik weet nog hoe het mij altijd aangreep, als ik het getuigenis van president Heber J. Grant beluisterde . . .

„Ik weet zo waar als ik leef . . .“

van de profeet Joseph Smith af tot en met onze huidige profeet, president Spencer W. Kimball. Eén der belangrijkste — en tevens moeilijkst verkrijgbare — onderdelen van dat getuigenis bestaat uit de overtuiging dat de thans levende profeet evenzeer profeet is als Joseph Smith Jr., de eerste profeet van deze bedeling. Het valt sommigen veel gemakkelijker de vroegere profeten als zodanig te aanvaarden dan de nu levende. Zo was het ook in de dagen van Jezus Christus. U herinnert zich wel, hoe Hij de schriftgeleerden en Farizeeën van huichelarij betichtte, daar zij praalgraven voor hun dode profeten bouwden, maar de levende ombrachten. (Zie Matt. 23:29—34.)

Zo zijn er mensen, die beweren in de levende profeten te geloven, maar in verwarring worden gebracht door de uitspraak van de profeet Joseph Smith, „dat een profeet slechts een profeet is, wanneer hij als zodanig handelt.“ (*Leringen van de Profeet Joseph Smith*, 1e Nederl. uitgave, blz. 295.) Er kwam onlangs een jongedame een persoonlijk onderhoud aanvragen. Zij wilde graag weten hoe ze kon uitmaken wanneer een profeet als profeet spreekt. Enige dagen later kwam er een onthutste jongeman bij mij, die bleek te twijfelen aan de kortgeleden door het Eerste Presidium der kerk herhaalde uitspraak over wie het priesterschap mogen ontvangen.

Wat ik tegen hen heb gezegd, kan ik vanaf deze plaats beter niet herhalen. Ik wil volstaan met de opmerking dat iemand die een gedegen getuigenis bezit, nooit door dergelijke vragen of twijfels van de wijs wordt gebracht. Hij gelooft nl. dat „al wat onder inspiratie van de Heilige Geest wordt gezegd of gedaan, het waarmerk van zijn authenticiteit draagt,“ en dus een getuigenis op zichzelf vormt. De zo even door mij geciteerde uitspraak is niet van mijzelf, maar van broeder Brigham Young (zie *Journal of Discourses*, 9:149).

Wanneer er zich vragen voordoen, zal iemand met een gerijpt getuigenis van het evangelie eenvoudig de in LV 9 voorgeschreven proefneming toepassen en de zaak zelf uitzoeken. Deze toets werd Oliver Cowdery door de Heer aangegeven:

„Doch zie, Ik zeg u, dat gij het in uw gedachten moet uitvorsen; dan moet gij Mij vragen of het juist is, en indien het juist is, zal ik uw bezem in u doen branden; daaraan zult gij gevoelen, dat het juist is.“

„Doch indien het niet juist is, zult gij dat gevoel niet hebben, maar zult gij een verdoving van gedachten hebben.“ (LV 9:8, 9)

Als u nederig genoeg bent om de inspiratie van de Heer te mogen ontvangen, kunt u aan de hand van deze proef overal achter komen. Als u in goede harmonie met de Heer leeft, kunt u Hem vragen of de door uzelf gevonden oplossing juist is. Zo ja, dan zal Hij u dat brandende gevoel in uw binnenste geven, dat Hij aan Oliver Cowdery beloofde. Dan zult u weten dat uw antwoord juist is.

Een vast getuigenis vormt het meest waardevolle bezit dat men kan hebben. Het verleent hem de wetenschap, de hoop en de zekerheid dat hijzelf door gehoorzaamheid aan de wetten en verordeningen van het evangelie alle beloofde zegeningen deelachtig worden kan.

Ik vind het altijd opbouwend iemand zijn getuigenis te horen geven. Ik weet nog hoe het mij altijd aangreep, als ik het getuigenis van president Heber J. Grant beluisterde. Aan het slot van een conferentie zei hij altijd: „Ik weet zo waar als ik leef dat God leeft, dat Jezus de Christus is, de Zoon van de levende God en de Verlosser der wereld, dat Joseph Smith een profeet van de ware, levende God was, en dat het zogenaamde mormonisme inderdaad het plan is van leven en zaligheid.“ (*Conference Report* van okt. 1934, blz. 132.)

Nooit heb ik hem deze woorden horen zeggen, zonder een rilling over mijn rug te voelen gaan.

Niet door menselijke geleerdheid

Zo'n getuigenis komt niet uit wereldse geleerdheid voort. Het wordt niet door wijsgerige bespiegeling tot stand gebracht, of door het bestuderen van uitspraken van mensen, die zelf geen getuigenis van de waarheid bezitten. Hier volgt een voorbeeld van wat er kon gebeuren, toen mensen zonder de leiding van de Heilige Geest pogingen in het werk gingen stellen om enkele van die geweldige waarheden te verklaren, waarover wij het zo juist hebben gehad. Omtrent de aard van God hebben zij gezegd: „Er is maar één levende, waarachtige God, eeuwigdurend, zonder lichaam, lichaamsdelen of gevoelens; een Wezen met oneindige macht, wijsheid en goedheid, de Schepper en Behouder aller dingen, zowel zichtbare als onzichtbare. De eenheid van deze Godheid omvat drie Personen, Die één zijn in wezen, macht en eeuwigheid, namelijk de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.“ (*Thirty-Nine Articles of de geloofsbelijdenis van de anglicaanse kerk (Church of England)*“).

Vergelijk dit gebazel, deze wartaal nu eens met een duidelijke uitspraak van de profeet Joseph Smith als:

„De Vader heeft een lichaam van vlees en beenderen, even tastbaar als dat van de mens; de Zoon eveneens, maar de Heilige Geest heeft geen lichaam van vlees en beenderen, doch is een Persoon van geest.“ (Leer en Verbonden 130:22.)

Laat mij u nog een voorbeeld geven van wat er gebeurt, als mensen de Schriften gaan herzien, zonder door de Geest geïnspireerd te zijn. Toen Jesaja de geboorte van Christus voorspelde, heeft hij letterlijk gezegd: „Ziet, een maagd zal zwanger worden, en zij zal een Zoon baren, en Zijn naam Immanuël heten.“ (Nederl. Statenvertaling, Jes. 7:14).

Door het woord maagd te bezigen, bedoelde Jesaja dat een vrouw, die nog niet met een man samen was geweest, een zoon krijgen zou. De moderne vertalers formuleren dit zo: „Zie, de jonkvrouw zal zwanger worden en een zoon baren; en zij zal hem de naam Immanuël geven.“ (Jes. 7:14 in de nieuwe vertaling van het Nederlandsch Bijbelgenootschap.) U ziet het, doordat zij niet in de goddelijkheid van Christus geloven, doet het er voor hen dus niets toe of ze het nu over een jonge vrouw of over een maagd hebben.

Een getuigenis komt door de macht van de Heilige Geest tot stand. Iedereen die ooit een getuigenis heeft gehad, heeft dit door inspiratie van de Heilige Geest ontvangen. Volgens de profeet Joseph Smith is de Heilige Geest een

En zij, die het in geloof ontvangen, en gerechtigheid werken, zullen een kroon des eeuwigen levens ontvangen;

Doch voor hen, die hun hart in ongeloof verstokken, en het verwerpen, zal het tot hun eigen veroordeling verkeren —

Want de Here God heeft het gesproken; en wij, de ouderlingen van de kerk, hebben de woorden van de glorierijke Majesteit in de hoge gehoord, en geven er getuigenis van; Hem zij ere voor eeuwig. Amen.

L & V 20:14-16

*

Voorwaar, voorwaar, zeg Ik u, indien zij Mijn woorden en dit gedeelte van Mijn evangelie en bediening verwerpen, gezegend zijt gij, want zij kunnen aan u niet meer doen dan aan Mij.

En zelfs indien zij aan u doen, zoals zij aan Mij hebben gedaan, zijt gij gezegend, want gij zult met Mij in heerlijkheid wonen.

Doch indien zij Mijn woorden, die zullen worden bevestigd door het getuigenis, dat zal worden gegeven, niet verwerpen, dan zijn zij gezegend, en dan zult gij u in de vrucht uwer werken verblijden.

Voorwaar, voorwaar, zeg Ik u, evenals Ik Mijn discipelen zeide: Waar twee of drie aangaande iets in Mijn naam zijn vergaderd, daar zal Ik in hun midden zijn — aldus ben Ik ook in u midden.

L & V 6:29-32

*

Maar Ik geef u een gebod, dat gij alles, wat gij ook in Mijn naam verkondigt, uitsluitend met plechtige gevoelens in uw hart in de geest van deemoed moet verklaren.

En Ik geef u deze belofte, dat voor zoverre gij dit doet, de Heilige Geest zal worden uitgestort om getuigenis te geven van alles, wat gij ook zult zeggen.

En Ik acht het raadzaam, dat gij, Mijn dienstknecht Sidney, een woordvoerder tot dit volk zult zijn; ja, voorwaar, Ik zal u tot deze roeping ordenen, namelijk om een woordvoerder voor Mijn dienstknecht Joseph te zijn.

En Ik zal hem kracht geven om machtig in getuigenis te zijn.

L & V 100:10

*

Want zie, Ik sta op het punt hen aan te manen acht te slaan op het licht en de heerlijkheid van Zion, want de vastgestelde tijd om haar te begunstigen is aangebroken.

Maan hen daarom aan met een luide proclamatie en met uw getuigenis, opdat ook zij zonder verontschuldiging mogen worden gelaten, en vrees hen niet, want zij zijn als het gras, en al hun heerlijkheid is als de bloem er van, die spoedig afvalt.

L & V 124:6, 7

Persoon van geest. Hij is een lid van de Godheid en uit hoofde daarvan behoort het tot zijn taak om tot hen die geloven te getuigen dat Jezus de Christus is. Paulus leerde de mensen van zijn tijd dat „niemand kan zeggen: Jezus is Here, dan door de Heilige Geest.“ (1Cor. 12:3; zie ook *Leringen van de Profeet Joseph Smith*, blz. 261—262).

Het getuigenis van de Geest

Als ik nu zou vragen hoevelen van u weten dat Jezus de Christus is, zouden velen, zo niet allen, die vraag bevestigend beantwoorden. Hoe komt het dat u dat weet? Omdat de Heilige Geest hiervan tot u heeft getuigd. Dit weten wordt een mens wel eens plotseling gegeven. Dan krijgt hij dat getuigenis op een bepaald moment en het geweten van zo iemand is er zich van bewust dat hij het ontvangen heeft.

Laat mij u een belevenis vertellen van het meisje, dat later mijn vrouw geworden is. Ze was destijds lid van het zondagsschoolbestuur van een ring. In die hoedanigheid was zij o. a. belast met het instrueren van de leerkrachten van een bepaalde zondagsschoolklas. De les voor die bewuste dag zou gaan over het visioen dat de profeet had gekregen van de Vader en de Zoon. Ze wist dat er ditmaal ook een dame in de klas aanwezig zou zijn, die was afgestudeerd aan de Universiteit van Idaho, maar geen lid van de kerk was en dus niet in het evangelie geloofde. Het kwam haar voor dat die ontwikkelde, beschaafde en charmante vrouw wel geen woord zou geloven van het relaas over het bezoek van de Vader en de Zoon aan de profeet Joseph Smith. De gedachte daaraan verontruste haar ten zeerste. Ze was er niet zeker van of ze zelf wel wist dat dit waar gebeurde was. Ten slotte kreeg ze het er zo mee te kwaad, dat ze naar haar moeder ging en onder tranen tegen haar zei: „Moeder, die les kan ik echt niet geven. Ik weet niet eens of Joseph Smith dat visioen werkelijk gekregen heeft. Die vrouw zal me wel uitlachen en de draak met me steken.“

Haar moeder was zelf geen ontwikkelde vrouw, maar wél bezat zij een eigen getuigenis. Ze zei tegen haar dochter: „Je weet toch hoe de profeet dat visioen kreeg, nietwaar?“ „Jawel,“ gaf haar dochter ten antwoord, „hij kreeg het door God om wijsheid te bidden.“

„Waarom probeer jij dat dan ook niet eens?“ vroeg de moeder haar.

Daarop begaf de dochter zich naar haar kamer en nam de proef op de som. Evenals Enos veleer „worstelde“ zij in haar gebed met God. Het resultaat van die stille strijd was dat ze naar de vergadering ging en die bewuste les op zeer overtuigende wijze bracht, met een kracht die haar aangeboren bekwaamheden te boven ging. Hoe was dit mogelijk? Nu, in antwoord op haar navraag was de Heilige Geest haar te hulp gekomen. Ze had een brandend gevoel in haar binnenste gekregen en wist nu zeker dat Joseph Smith dat visioen gezien had, evengoed als hij dat zelf geweten had. Niet dat zij met eigen ogen precies hetzelfde als de profeet had aanschouwd, maar ze bezat wel dezelfde kennis. Uit de beschrijving van Joseph Smith wist zij wat hij zelf gezien had, en de Heilige Geest had tot haar getuigd dat het waar was.

Veranderingen door een getuigenis tweegebracht

Soms krijgt iemand maar heel geleidelijk aan een eigen getuigenis. Ik herinner mij niet ooit van de ene dag op de andere een getuigenis te hebben ontvangen, zoals dit mijn vrouw is overkomen. Ik kan mij de tijd niet meer herinneren dat ik geen getuigenis bezat. Het is natuurlijk in de loop der jaren wel sterker geworden, maar het heugt mij niet dat er wel eens momenten in mijn leven zijn geweest, waarop ik helemaal geen geloof had; maar of een getuigenis nu plotseling of langzamerhand onstaat, er gebeurt iets met een mens die het heeft ontvangen. Men verandert er door. Goede mensen, mannen van formaat, worden dan ook anders. Petrus is er anders van geworden. Toen Jezus Christus van zijn naderende kruisiging gewaagde, beweerde Petrus dat hij met Hem wilde sterven. Daarop gaf Jezus Petrus ten antwoord: „Voordat de haan tweemaal kraait, zult gij Mij driemaal verloochenen.“ (Marc. 14:30.)

Toen Christus gevangen werd genomen, begaf Petrus zich, Hem van verre volgend, naar de plaats waar de aanklacht tegen zijn Meester werd ingediend. Toen hij in het huis van de hogepriester tussen de toeschouwers was gezeten, „zag een slavine hem zitten en zij keek hem scherp aan en zeide: Ook die was bij Hem! Maar hij loochende het en zeide: Vrouw, ik ken Hem niet! En even daarna zag een ander hem, en zeide: Ook gij behoort tot hen! Maar Petrus zeide: Mens, ik niet. En ongeveer een uur later verzekerde een ander en zeide: Inderdaad, ook die man was bij Hem, want hij is een Galileeër! Maar Petrus zeide: Mens, ik weet niet, wat gij zegt! En terstond, terwijl hij nog sprak, kraaide een haan. En de Here keerde Zich om en zag Petrus aan. En Petrus herinnerde zich het woord des Heren, hoe Hij tot hem gezegd had: Eer de haan kraait, zult gij Mij driemaal verloochenen. En hij ging naar buiten en weende bitter.“ (Luc. 22:56–62.)

Daarmee was voor Petrus alles echter nog niet afgelopen. Toen de Heilige Geest op de Pinksterdag op hem en de overige apostelen werd uitgestort, ontvingen zij hun getuigenis. Naderhand gingen Petrus en Johannes op naar de tempel, waar zij een verlamde genazen, althans zij oefenden in de naam van Jezus Christus de macht van het priesterschap uit, zodat die man op hun verzoek door God genezen werd. Daarna liep het volk te hoop en men verbaasde en ontzette zich over dit wonder. De joodse leiders werden echter bevreemd dat zij hierdoor hun volgelingen zouden verliezen. Daarom stelden zij Petrus en Johannes in bewaring en geboden hun, niet meer in de naam of op het gezag van Christus te prediken en te leren. Deze leiders bezaten de macht om de apostelen evenals Christus ter dood te laten brengen, maar Petrus was nu een ander mens geworden. Toen ze hem en Johannes dit spreekverbod oplegden, zei hij tot de oversten: „Bestisl zelf, of het recht is voor God, meer aan u dan aan God gehoor te geven; want wij kunnen niet nalaten te spreken van wat wij gezien en gehoord hebben.“ (Hand. 4:19-20.) Hij had nu een getuigenis.

Ook de belevenissen van mannen als Alma en Paulus geven weer hoe mensen door een eigen getuigenis veranderd worden. Mijn vader zei altijd dat het verschil tussen iemand

Mijn zekerheid hieromtrent zal niet groter zijn dan nu, wanneer ik eenmaal vóór Hen sta om geoordeeld te worden naar mijn in het vlees bedreven daden.

met en iemand zonder een getuigenis overeenkomt met het verschil tussen een levende, groeiende boom en een uitgedroogde boomstronk. Ik verzeker u dat hij het bij het rechte eind had.

Hoe krijgt iemand een getuigenis? Ik meen dat Jezus Christus zelf het beste antwoord op deze vraag heeft gegeven. Toen Hij eens op het joodse Looftinnenfeest in de tempel de mensen onderwees, verbaasden de Joden — die toen reeds een samenzwering tegen zijn leven aan het smeden waren —, zich over zijn leer, en vroegen: „Hoe is deze zo geleerd zonder onderricht te hebben ontvangen?“ Jezus antwoordde hun en zeide: „Mijn leer is niet van Mij, maar van Hem, die Mij gezondend heeft; indien iemand diens wil doen wil, zal hij van deze leer weten, of zij van God komt, dan of ik uit Mijzelf spreek.“ (Joh. 7:15-17.) Met deze uitspraak wijst Hij ons zo duidelijk de weg, dat „reizigers noch dwazen erop dolen kunnen.“ (Zie Jes. 35:8.)

Het verwerven van een getuigenis

Vanzelfsprekend is de eerste stap tot verwerving van een getuigenis het leren kennen van de wil van de Vader. Deze kennis kan worden verkregen door Gods woord te bestuderen en door het nakomen van de daaruit geleerde geboden. Onderzoek de Schriften. Bestudeer de leringen der profeten, het Boek van Mormon, de Leer en Verbonden, de Parel van Grote Waarde en de Bijbel. Lees ook de leringen van onze laterdaagse profeten en de levensgeschiedenis van de profeet Joseph Smith. Leer Gods wil kennen en gehoorzamen.

Er is geen kortere of gemakkelijker weg, die tot het verkrijgen van een getuigenis leidt. Evenmin bestaan er twee wegen, er is maar één weg. Die zekere en beproefde weg naar het verkrijgen van een getuigenis werd door de Here aan Oliver Cowdery geopenbaard, toen Hij tot hem sprak: „Oliver Cowdery, voorwaar, voorwaar zeg ik u zo zeker als de Here leeft, Die uw God en uw Verlosser is, zo zeker zult gij kennis ontvangen van alles, waarom gij in geloof met een oprecht hart zult bidden, gelovende, dat hij kennis zult ontvangen. . . Ja, zie, ik zal in uw verstand en in uw hart tot

u spreken door de Heilige Geest, Die op u zal komen en in uw hart wonen. Welnu, dit is de Geest van openbaring... (LV 8:1-3.)

Een ieder die in oprechtheid bidt met een eerlijk verlangen te weten te komen of hetgeen hij over het evangelie heeft geleerd op waarheid berust, zal in zijn verstand en hart van de Heilige Geest een getuigenis ontvangen, zoals de Here dat aan Oliver Cowdery beloofde. Volgens de woorden die de Here verder tot hem sprak, zal dit getuigenis ook in zijn hart blijven wonen, en wel voor eeuwig, als hij zijn geloof behoudt door zich van zijn zonden te bekeren, zich te laten dopen en door handoplegging de gave van de Heilige Geest te ontvangen, en vervolgens tot aan het einde van zijn sterfelijke leven gehoorzaamheid te blijven betrachten aan de beginselen van het evangelie.

Ik heb in mijn ziel een getuigenis van de waarheid van alle beginselen, die ik aan het begin van dit artikel heb opgesomd. Ik weet dat God leeft en dat Jezus Christus ook leeft. Mijn zekerheid hieromtrent zal niet groter zijn dan nu, wanneer ik eenmaal vóór Hem sta om geoordeeld te worden naar mijn in het vlees bedreven daden. Deze waarheden zijn mij door de Heilige Geest geopenbaard. Ik weet dat God gebeden kan verhoren; Hij heeft de mijne heel vaak verhoord. Ik heb rechtstreeks openbaring van Hem ontvangen. Ik heb moeilijkheden ondervonden, waarvoor geen oplossing scheen te bestaan en ik heb eronder geleden, tot het mij voorkwam dat ik niet verder kon als er geen uitkomst kwam opdagen. Na veel gebed en dikwijls pas na langdurig één dag per week te hebben gevast, werden dan de oplossingen van die problemen aan mijn geest geopenbaard, doordat er zich volledige volzinnen in mijn gedachten vormden. Zo heb ik de stem van God in mijn verstand vernomen en ik ken zijn woorden.

Broeders en zusters, God moge u zegenen, opdat u allen de heerlijke gave van een getuigenis van het evangelie kunt ontvangen. De profeet Joseph Smith heeft eens gezegd dat het voor een mens onmogelijk is om in onwetendheid zalig te worden. (Zie LV 131:6.) Daarmee heeft hij echter niet bedoeld dat een mens niet zalig kan worden als hij een of andere vreemde taal niet kent of onbekend is met de een of andere tak van wetenschap. Ik wil ontwikkeling en geleerdheid volstrekt niet in een kwaad daglicht stellen; integendeel, geleerdheid is goed en ik zou u willen aansporen zoveel mogelijk kennis te vergaren. Dat is van het aller-grootste belang. Toch zal dat alles u geen kennis geven ontrent hetgeen de profeet op het oog had, toen hij zei dat een mens niet in onwetendheid zalig worden kan.

Wat wij moeten weten om zalig te kunnen worden is de kennis die wij opdoen als wij een getuigenis krijgen van de waarachtigheid van het evangelie van Jezus Christus. Daaronder vallen alle beginselen die dit ons leert. Dit getuigenis ligt binnen ons bereik, en ik weet dat velen van u het al bezitten. God moge u zegenen, opdat u dit allen moogt verwerven en er tot het einde van uw leven trouw aan blijft. Aan hen die zo'n persoonlijk getuigenis verkrijgen en er tot het einde toe in volharden, komen immers alle beloften toe, en al wat de Heer beloofd heeft zal hun eenmaal worden gegeven.

Vraag en antwoord

De antwoorden zijn bedoeld als hulp en perspectief, niet als leefstellige uitspraken van de kerk.

Zijn alle Amerikaanse Indianen Lamanieten?

Antwoord: Ross T. Christensen, hoogleraar in de archeologie en antropologie aan de Brigham Young Universiteit.

Na de heerlijke bediening van de Heer op het Amerikaanse vasteland, werd het evangelie meer dan een eeuw lang nageleefd „en er waren geen rovers of moordenaars; evenmin waren er Lamanieten, of enige andere -ieten; maar zij waren verenigd, de kinderen van Christus en erfgenamen van het koninkrijk Gods.“ (4 Nephi 15-17.)

Vroege en late Lamanieten

Enige tijd voor 194 na Christus kwam het helaas voor „dat een kleine groep van het volk, die van de kerk was afgeweken, de naam Lamanieten had aangenomen; aldus kwamen er wederom Lamanieten in het land. (4 Nephi 20.) Hetgeen zich aanvankelijk voordeed als een opstand van ondergeschikt belang, groeide uit tot een kolossale afval. Weldra waren twee grote volkeren in een godsdienstoorlog gewikkeld en in minder dan tweehonderd jaar hadden de Lamanieten de Nefieten uitgeroeid.

Deze latere Lamanieten waren, in tegenstelling tot de oorspronkelijke, geen ras, maar een anti-christelijke religieuze groep. De latere Lamanieten telden misschien wel evenveel mensen van Nefietische als Lamanietische afkomst.

Maar wat betekent het woord Lamaniet nu eigenlijk? Dit woord is in minstens vijf verschillende betekenissen gebruikt. (1) De nakomelingen in mannelijke lijn van Nephi's oudste broer, Laman. (2) Een voor-christelijk volk dat afstamde van Laman en zijn oorspronkelijke volgers, dat wil zeggen, de Lamanieten, de Lemuelieten en de Ismaëlieten. (3) De „latere Lamanieten“ van 194 na Christus, geen bepaald ras, maar een *godsdienstige* groepering. Deze be-

naming wordt ook dikwijls gebruikt op twee manieren die niet door het Boek van Mormon worden gerechtvaardigd; namelijk voor (4) de afstammelingen van alle zeven geslachten zoals die op het moment bestaan — het gehele nageslacht van Lehi, Ismaël en Zoram (maar de naam *Lamaniet* omvat niet al deze nakomelingen, althans niet als ras); (5) alle Amerikaanse Indianen.

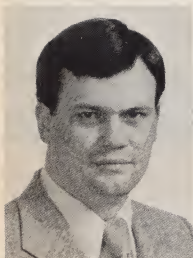
In 2 Nephi 1:5 vertelt de profeet Lehi dat de Heer ook andere volken naar het land van belofte zou brengen dan alleen zijn eigen gezin en verdere nakomelingen. In de verzen tien tot twaalf belooft hij zijn zoons dat wanneer hun nakomelingen „in ongeloof zullen omdolen“ en hun Messias zouden verwerpen, deze andere natiën hun hun landen zouden ontnemen en hen van geslacht tot geslacht met veel bloedvergieten zouden slaan en verstoren.

Volgens de heilige kroniek heeft deze afval daadwerkelijk plaatsgevonden en wel in de derde en vierde eeuw na Christus. Archeologische bewijzen geven aan dat de Heer de belofte aan zijn dienstknecht Lehi gegeven, gestand bleef en hen door vreemde volken liet overheersen. Dit blijkt duidelijk uit de verschillen tussen de Amerikaanse Indianen onderling en de verbijsterend grote verscheidenheid van hun talen, die er op wijzen dat zij van vele verschillende volken uit diverse landen in de oude wereld afstammen. Het is derhalve onmogelijk te stellen dat **alle** Amerikaanse Indianen Lamanieten zijn. Het Boek van Mormon zelf beweert dit niet; het ziet slechts enkele heiligen der laatste dagen die dat doen.

Is Christus ook de Schepper van andere werelden?

Het is niet mijn bedoeling mij in verborgenheden te verdiepen en ik besef dat dit best een kwestie van bespiegeling kan zijn, maar ik zou zo graag willen weten of Jezus Christus ook de Schepper en Verlosser is van andere werelden dan de onze?

Wanneer wij er naar streven meer begrip te krijgen van het leven en de bediening van de Zoon van God, zijn wij geen verborgenheden aan het navorsen. Dit is evenmin een kwestie van bespiegeling. De Schriften vertellen ons: „Dit nu is het eeuwige leven, dat zij U kennen, de enige waarachtige God, en Jezus Christus, die Gij gezonden hebt.“ (Johannes 17:3; cursivering toegevoegd.) De profeet Joseph Smith heeft over deze passage gezegd, „Indien iemand God niet kent... zal hij beseffen, dat hij het eeuwige leven niet bezit... want volgens geen enkel ander beginsel kan het eeuwige leven worden verkregen“ (*Leringen van de Profeet Joseph Smith*, blz. 364). Ernaar

Antwoord: Robert G. Mouritsen, samensteller van lessen voor onze kerkelijke onderwijsinstellingen.

streven God en Jezus Christus te kennen, hun wil te vernemen en zich daaraan te onderwerpen, is het hoogste streven van onze godsdienst. President Marion G. Romney heeft hierover geschreven: „Allen die een waar begrip hebben van Jezus Christus en die door de Geest een getuigenis van zijn goddelijkheid hebben ontvangen . . . zien in alles wat Hij heeft gezegd en gedaan de bevestiging van zijn alomvattende heerschappij, beide als Schepper en als Zaligmaker.“ (*Improvement Era*, november 1968, blz. 48). Jezus Christus was vanaf het begin de eerstgeborene Zoon van de Vader. In een verklaring die in 1916 werd uitgegeven, deelden het Eerste Presidium en de Raad der Twaalfen mee: „Van alle geestelijke kinderen van Elohim was en is de eerstgeborene . . . Jezus Christus, en alle anderen zijn zijn jongere broers en zusters.“ (James R. Clark, ed., *Messages of the First Presidency*, Bookcraft, 1971, 5:33) Hij was de zoon met het geboorterecht, hetgeen Hij behield door zijn volmaakte gehoorzaamheid. Door alle eeuwen van het voorsterfelijk bestaan heen maakte Hij vooruitgang, totdat Hij, zoals Abraham het beschreef, te midden van den edelen en groten stond „gelijk God.“ (Abraham 3:24.) „Onze Zaligmaker was God voordat Hij op aarde kwam,” schreef president Joseph Fielding Smith, „en bij zijn geboorte bracht Hij deze status met zich mee. Hij was evenzeer God toen Hij in de wereld kwam, als daarvoor.“ (*Doctrines of Salvation*, 1:32.) In die voorsterfelijke staat was Jezus, naast en onder leiding van de Vader, de Schepper en Zaligmaker van de werelden van de Vader. Henoch had geleerd: „Indien het mogelijk ware, dat de mens de stofdeeltjes der aarde kon tellen, ja, de miljoenen werelden zoals deze, zou het geen begin vormen van het aantal Uwer scheppingen.“ (Mozes 7:30.) De Heer maakte Mozes bekend: „Ontelbare werelden heb Ik geschapen . . . en Ik schiep ze door de Zoon, Die Mijn Eniggeborene is.“ (Mozes 1:33.) Er werden Mozes geen nadere bijzonderheden over al

deze werelden medegedeeld, maar hij kreeg wel te horen wie hun Schepper was. Aan Joseph Smith werd verteld wie hun Zaligmaker was: „De Here is God, en buiten Hem is er geen Zaligmaker.“ Verder werd hem verteld: „ . . . dat door Hem, en in Hem, en uit Hem de werelden worden en werden geschapen, en dat de bewoners er van Gode gewonnen zonen en dochteren zijn.“ (LV 76:1, 24.) De profeet weidde over deze passage uit in een gedicht dat in 1843 werd uitgegeven:

De Heer is immers God, zijn leven neemt geen einde,
Een andere Zaligmaker is er nimmermeer geweest . . .
Hij, de Verlosser, is de Eniggeborene Zoon des Vaders;
Door Hem, in Hem en uit Hem is het gans heeel
geschapen,
Ja, alle wereldden die voortsnelen in d'onmetelijke
ruimte,
En wier bewoners, van de eerste tot de laatste,
Ook door onze eigen Heiland eens gezaligd zullen zijn,
En evenzeer Gods eigen gewonnen zoons en dochters
zijn als wij op aarde,
Op grond van d'eend're waarheden, en door dezelfde
machten voortgeleid.

(*Times and Seasons*, 4:82–85.)

Broeder Bruce R. McConkie heeft op zeer duidelijke wijze geschreven over de alomvattende heerschappij van Jezus Christus: „De rechtsbevoegdheid en macht van onze Heer zijn allerminst beperkt tot deze ene kleine aarde, die wij bewonen. Hij is, na onze Vader, de Schepper van ontelbare werelden. (Mozes 1:33.) En . . . de verzoening van Christus, die letterlijk en waarlijk oneindig is, geldt eveneens voor een oneindig aantal werelden.“ En verder: „Evenals de scheppende en verlossende machten van Christus zich uitstrekken tot de aarde en alle dingen die daarop zijn, en tot de ontelbare andere scheppingen, zo is ook de macht van de opstanding van eendeloze strekking. De mens, de aarde en alles wat daarop leeft, zullen in de opstanding opnieuw tevoorschijn komen. En deze opstanding geldt ook voor, en vindt ook voortgang op andere werelden en andere sterrenstelsels.“ (*Mormon Doctrine*, Bookcraft, 1966, blz. 65, 642.) President Marion G. Romney heeft het hele begrip van Jezus Christus' universele bedieningswerk als volgt samengevat: „Jezus Christus is de Heerser van het gans heeel als Schepper en Zaligmaker daarvan. Behalve zijn sterfelijke bediening, die op deze aarde plaatsvindt heeft Hij ook andere werelden en hun bewoners dezelfde diensten bewezen als ons en staat Hij in dezelfde betrekking tot hen als tot deze aarde en haar bewoners . . . De Schriften geven aan dat de beste, zo niet de enige, manier om Jezus Christus, de Heer van het heeel, te leren kennen is, kennis te verwerven van zijn betrekking tot deze wereld en haar inwoners . . . Ik getuig tot u dat deze grote getuigenissen van het feit dat Jezus Christus de Heer van het heeel is, wár zijn; dat Hij tevens onze Zaligmaker is en dat het evangelie van Jezus Christus voor allen is bestemd en de enige methode is waardoor mensen ooit verhoging hebben kunnen ontvangen of nog zullen ontvangen.“ (*Improvement Era*, november 1968, blz. 46–49.)

Een brief aan de vrouwen van niet-leden

Lieve zusters,

Ik kan u goed begrijpen, omdat ik jarenlang één uwer ben geweest en ook ik was vervuld van een onuitgesproken verlangen naar hulp. Evenals u heb ik talloze vergaderingen bijgewoond in de hoop die ene toespraak, dat ene idee, die ene openbaring te horen, die mij de sleutel aan de hand zou doen tot bekering van mijn man. Ik besefte niet dat die sleutel aldoor al in mijn bezit was. Nu heb ik hem dan gebruikt om de deur te ontsluiten en daardoor is mijn man naar binnen gestapt.

Maar mijn gedachten zijn steeds bij mijn zusters die nog naar die sleutel zoeken en ik wil u heel graag helpen de uwe te vinden.

Naar het aantal zusters in onze wijk te oordelen weet ik dat velen van ons bewust de keuze deden om buiten de kerk te trouwen. En daarin ligt het eerste en uiterst belangrijke feit dat wij volledig moeten aanvaarden, namelijk de zeer reële mogelijkheid dat uw man géén lid zal worden. Op dit punt zijn de statistieken tegen ons. Maar wat wij nooit mogen vergeten is dat we met onze huwelijkskeuze dit risico bewust hebben genomen. Als wij onze man gaan verwijten dat hij geen lid wordt, zou hem dat het gevoel geven dat hij tekort schiet. Zelfs al spreken wij tegenover onze echtgenoten ons gevoel van teleurstelling nooit uit, dan kan het toch door hem worden aanvoeld en een averechtse uitwerking hebben. Wij moeten onze man liefhebben om hetgeen hij is, niet om hetgeen wij zouden willen dat hij wordt. Wij kunnen dermate opgaan in ons pogen onze echtgenoot tot de kerk te brengen, dat wij de vreugde die ons ten deel kan vallen als wij hem zijn eigen gezin laten besturen, volkomen over het hoofd zien. Op de algemene conferentie van de zustershulpvereniging van 1971 zei broeder Boyd K. Packer van de Raad der Twaalven: „Er zijn tere gevoelens aan de kwestie verbonden, die te maken hebben met het manlijk ego, en die het diepste innerlijk van de mannaenaard beroeren. En in alle oprechtheid moed ik zeggen dat een vrouw niet zelden zo vastberaden kan worden om haar man naar actief lidmaatschap in de kerk te leiden, dat zij niet meer beseft dat zij zich heel snel door hem in die richting kan laten leiden.“ *De Ster* van juli 1972, bladzijde 277.) Het advies van broeder Packer op die conferentie is de grootste bron van hulp en troost gericht op onze persoonlijke

situatie, die ik in de vijftien jaar dat ik lid ben van de kerk ben tegengekomen. Als u deze toespraak niet gelezen hebt, probeer dan dit nummer van *De Ster* te achterhalen. Maak er zo mogelijk een fotokopie van en lees het dikwijls. Een ander stukje inzicht verwierf ik bijna toevallig tijdens een jeugdconferentie. Als presidente van de meisjesvereniging en chaperone, kwam ik uitgeput thuis na de twee min of meer slapeloze nachten die blijkbaar een onmisbaar onderdeel van iedere jeugdconferentie vormen. Het was zaterdagmiddag en er lag een heleboel werk op mij te wachten. Zondagmorgen was ik nog zó moe, dat ik het moment van opstaan zo lang mogelijk uitstelde. De vroege moeders-endochtersvergadering waarbij ik de leiding had, kon ik nog niet halen, maar het ontbijt voor Jim was erbij ingeschoten. Hij was boos toen ik het huis uit ging en nog steeds boos toen ik terugkwam. Er volgde een scherpe woordenwisseling en mijn aanwezigheid op de drie vergaderingen die nog moesten komen kon ik vermoedelijk wel vergeten. Ik besloot de bisschop te vertellen dat ik niet alleen die vergaderingen niet zou kunnen bijwonen, maar dat ik er ook na aan toe was alle activiteit in de kerk te staken, hoewel Jim dit niet van mij vroeg.

In tranen ging ik naar de zondagsschool en zocht de bisschop op. Eén blik op mijn gezicht vertelde hem al dat ik moeijlichkeiten had. Ik probeerde hem het een en ander uit te leggen, maar tot mijn verbazing, scheen hij dit gesprek te hebben verwacht. Later vernam ik dat hij de nacht tevoren had gedroomd dat ik mijn ontheffing zou aanvragen. Nadat hij mij in zijn kantoor had uitgenodigd, gaf hij mij de volgende zegen: „Zuster Cole, ik beloof u, dat indien u alles doet wat u behoort te doen, uw man zal worden gedoopt.“ Dit was een hele troost voor mij, maar ik was toch bezorgd over welke houding Jim zou aannemen als ik thuiskwam. Nadat ik mijn excuses had gemaakt voor het feit dat ik in gebreke was gebleven in de eerste plaats echtgenote te zijn, en dan pas presidente van de meisjesvereniging, maakten wij het weer goed en met Jims goedvinden, woonde ik de andere vergaderingen van die dag bij.

Naarmate ik langer over die zegen nadacht, besefte ik natuurlijk, hoe belangrijk het was dat de bisschop niet tegen mij gezegd had „Ga naar huis en zeg Jim dat hij

zús moet doen," of „zeg Jim dat hij zó moet doen." Hij had daarentegen tot mij gezegd wat ik moest doen: het evangelie naleven — helemaal!

De zegen deed mij ook weer denken aan iets wat een zuster mij jaren geleden eens had gezegd, en wel dat als haar man nooit lid van de kerk werd, het niet zou zijn omdat zij het evangelie niet had nageleefd. Veertien lange jaren had zij moeten wachten alvorens haar man werd gedoopt, en de gedachte aan zo'n lange wachttijd deed mijn hart ineenkrimpen, want op dat moment waren wij nog maar twee jaar getrouwd. Ik moest haast even lang wachten als zij; Jim werd gedoopt toen wij dertieneneenhalf jaar getrouwd waren.

Nu ik er op terugkijk, weet ik dat ik veel hulp ontving — van onze kinderen, onze vrienden, en natuurlijk zodra ik mij waardig betoonde, van de Heilige Geest. Ik weet dat ik positieve gevoelens had over Jims vooruitgang. Hij zei nooit ronduit hoe hij zich voelde of hoe hij het maakte, maar op de een of andere manier wist ik wanneer hij een stapje dichterbij was gekomen. Ook was het vaak alsof mij woorden werden ingegeven die hem hielpen, die hem tot zelfonderzoek aanzetten of hem ertoe bewogen zichzelf of anderen vragen te stellen. De wereld zou het misschien intuïtie noemen, maar wij weten wel beter, nietwaar?

Laat mij de vorige twee punten samenvatten en nog wat andere gedachten met u delen.

Aanvaard de volle verantwoordelijkheid voor de gevolgen van uw beslissing om buiten de kerk te trouwen en laat uw man weten en voelen dat hij alles is wat u van hem als man verlangt.

Begin eerst te werken aan uw eigen geestelijk welzijn. „Regel op regel en gebod op gebod“ (LV 98:12), zal uw waardering en liefde voor het evangelie doen groeien en uw hele gezin zal worden beïnvloed door uw geestelijke vooruitgang.

Neem geen verdedigende houding aan. Vermoedelijk hebben we allemaal wel perioden van twijfel, en een onderzoeker (zelfs één die niet wil toegeven dat hij er één is) zal op een zeker moment alle anti-mormoonse standpunten die hij ooit heeft gehoord, gelezen of gedacht naar voren brengen. Door te trachten de dingen vanuit Jims gezichtspunt te bezien en hem gelijk te geven als het maar even

mogelijk was — en waar dat niet mogelijk was bij onze gesprekken steeds kalm en vriendelijk te blijven — won ik meer terrein dan ruzies of opgewonden betogen ooit zouden hebben bewerkstelligd.

De kerk is waar, en waarheid kan door geen enkele aanval worden gedeerd.

Laat thuis niets merken van persoonlijke conflicten met andere leden van de kerk. Dit was vooral de eerste jaren heel nuttig.

Zonder de vaste basis van geloof in het evangelie en in de kerk, kan kleingeestig getwist ieders houding ondermijnen, laat staan die van een onderzoeker.

Vraag de muzekleeraar van uw kinderen hen de lotzangen van de kerk te leren. Misschien doet dit advies vreemd aan, maar het is een punt waar ik toevallig tegenaanliep en waar kennelijk heel veel van uit is gegaan. Naarmate onze dochter, Lori, met haar pianostudie vorderde, vroeg ik haar leraar haar oefeningen op te geven in de vorm van kerkliederen. Nu klonken ze dagelijks door het huis en hoewel Jim zich weleens negatief had uitgelaten over kerkelijke liederen in het algemeen, duurde het niet lang of hij neuriede onder het scheren of bij het werken in de tuin de bekende melodietjes. Ik was verrukt! Het was precies wat broeder Packer in zijn toespraak had aanbevolen, „... wanneer uw man zich niet op zijn gemak voelt in de kerk, doe dan alles wat u kunt om hem thuis het gevoel te geven dat hij in de kerk is.“ (De Ster van juli 1972 bladzijde 278.)

Benut alle gezellige activiteiten die de kerk biedt. Jim zich thuis laten voelen in de kerk ging steeds beter naarmate ik ervoor zorgde dat hij de leden van onze wijk leerde kennen en zich dus prettig voelde wanneer hij eens bij tijd en wijle een dienst meemaakte. Natuurlijk snijdt dit mes aan twee kanten. Zorg dat u ook opgewekt en enthousiast meegaat met uw man wanneer hij een avondje heeft voor zakenrelaties of oude vrienden. Misschien heeft zo'n avond niet direct uw voorkeur, maar het is belangrijk uw echtgenoot daarin te steunen.

Stel uw man in de gelegenheid als gezinshoofd op te treden en laat uw kinderen door uw gedrag merken dat u hem als zodanig respecteert.

Houd gezinsavond. In het begin maakte Jim bezwaar tegen

het gezinsavondlesboek. Hoewel hij het in principe wel eens was met het idee van een geregeld gehouden wekelijkse gezinsavond, zag hij niet in waarom deze georganiseerd zou moeten zijn. Aanvankelijk deden we het op *zijn* manier — ieder lid van het gezin dat er oud genoeg voor was mocht de gezinsavond naar eigen goeddunken leiden. (Als ik aan de beurt was gebruikte ik steevast het lesboek.) Uiteindelijk bleek wel hoe waardevol het lesboek was en nu is het bij ons allemaal volop in gebruik.

Vertel thuis over de bijzondere getuigenissen en andere opbouwende geschiedenissen die u in de kerk heeft gehoord. Hoewel deze voorvallen uw man misschien vreemd en onbegrijpelijk zullen aandoen, zullen zij toch stuk voor stuk bijdragen tot zijn geestelijke vooruitgang. Wanneer hij zegt „Dat kan ik echt niet geloven“ of „daar kan ik met mijn verstand niet bij“ of ander negatief commentaar heeft, neem dan geen verdedigende houding aan. Geef toe dat er wel eens moeilijk te geloven dingen kunnen voorkomen.

Neem een abonnement op het tijdschrift van de kerk.

Er staan leuke dingen in voor uw kleine kinderen. Als uw man niet graag leest, lees hem dan zo nu en dan iets voor dat u bijzonder heeft getroffen. Uw oudere kinderen zouden aan de gezinsconversatie bij kinderen dragen met een bespreking van de artikelen en ideeën die zij in het tijdschrift hebben gelezen.

Vertrouw op de leiding van de Heilige Geest, zodat u zult weten wanneer u wel of juist niet moet spreken, wát u moet zeggen en hóe u het moet zeggen. Bij uw bevestiging als lid van de kerk ontving u de gave van de Heilige Geest. Dit kan de belangrijkste gave zijn die u ooit in uw leven zult ontvangen. Gebruik haar met wijsheid en gebed en ik kan u uit eigen ervaring verzekeren dat u grote resultaten zult boeken.

Mijn sleutel was het opbouwen van de best mogelijke verhouding met mijn man en mij geheel instellen op een volledige naleving van het evangelie. Trouwen met een niet-lid houdt geen enkele garantie in, maar evenmin verhindert het dat er goede dingen in uw leven komen.

Ik hoop dat de sleutel die ons succes teweegbracht ook uw weislagen zal bevorderen. Mocht dit echter op zich laten wachten en mocht uw echtgenoot nooit lid willen worden van de kerk laat u daardoor dan niet ontmoedigen.

De grotere vreugde in uw gezin en toename van uw huuselijk geluk als gevolg van het naleven van deze beginselen, is al een beloning op zich.

Uw toegenegen en toegewijde zuster in het evangelie.

Carole Osborne Cole, een huismoeder, is werkzaam als lerares hulp bij de opvoeding in de zustershulpvereniging en presidente van de meisjesvereniging in de wijk Butte East van de ring Butte (Montana).

En Ik geef u een gebod, dat gij alle kwaad moet verzaken, en alle goed aanhangen, en dat gij moet leven bij elk woord, dat uit de mond van God voortkomt.

Want Hij zal de getrouwen regel op regel en gebod op gebod geven; en hiermede zal Ik u beproeven en toetsen.

En wie ook zijn leven om Mijnentwil en voor Mijn naam neerlegt, zal het weder vinden, namelijk het eeuwige leven.

Weest daarom niet bevreesd voor uw vijanden, want in Mijn hart heb Ik besloten, zegt de Here, dat Ik u in alles zal beproeven of gij in Mijn verbond wilt verblijven, zelfs tot in de dood, opdat gij waardig moogt worden bevonden.

L & V 98:11-14

*

Hij, die getrouw is, en volhardt, zal de wereld overwinnen.

Hij, die schatten naar het land Zion zendt, zal een erfenis in deze wereld ontvangen en eveneens een beloning in de komende wereld, en zijn werken zullen hem volgen.

L & V 63:47-48

In de celestiale heerlijkheid zijn drie hemelen of graden;

En om de hoogste te verwerven, moet een man deze staat in het priesterschap aanvaarden (namelijk het nieuw en eeuwig huwelijksverbond);

En indien hij dit niet doet, kan hij deze niet verwerven.

L & V 131:1-3

*

Want eng is de poort, en nauw het pad, dat tot verhoging leidt en tot voortzetting der levens, en weinigen zijn er, die dit vinden, omdat gij Mij niet in de wereld ontvangt, noch Mij kent.

Doch indien gij Mij in de wereld ontvangt, dan zult gij Mij kennen, en uw verhoging ontvangen, zodat, waar Ik ben, ook gij zult zijn.

Dit betekent eeuwige levens — de enige wijze en ware God te kennen, en Jezus Christus, Die Hij heeft gezonden.

Ik ben het. Ontvang daarom Mijn wet.

Wijd is de poort en breed is de weg, die tot de dood leidt; en velen zijn er, die door deze ingaan, want zij ontvangen Mij niet, noch onderhouden zij Mijn wet.

L & V 132:22-25

LEZEN MET BEGRIP

DOOR JEFFREY R. HOLLAND

Noot van de redactie: In september jongstleden publiceerden wij het artikel van broeder Holland getiteld „De schriften doen leven,” waarin wordt verteld hoe een vader zijn dochtertje het Boek van Mormon leerde lezen door vragen te stellen. In dit tweede artikel wijst broeder Holland op een aantal thema's die in het Boek van Mormon steeds terugkomen. Hij doet ons ook vragen aan de hand die wij onszelf al lezende zouden kunnen stellen. Deze dingen – uitkijken naar belangrijke thema's en onszelf afvragen waarom de dingen ons op een bepaalde manier worden gepresenteerd – kunnen ons begrip van het Boek van Mormon aanzienlijk vergroten, waardoor wij het met meer genoegen zullen lezen.

Het begrip openbaring wordt ons in het allereerste hoofdstuk zo duidelijk aan de hand gedaan, dat men er niet vreemd meer van opkijkt het daarna op vrijwel iedere bladzijde van het eerste boek van Nephi tegen te komen. Hoofdstuk twee begint met de woorden, „Ziet, toen geschiedde het, dat de Here in een droom tot mijn vader sprak en tot hem zeide...” In vers twee wordt de boodschap wat sterker naar voren gebracht: „De Here beval mijn vader.” Later, in de verzen 16 en 19, heeft de kring van ontvangens van openbaring zich uitgebreid tot Nephi zelf: „De Here... kwam tot mij” en „de Here sprak tot mij.”

De volgende hoofdstukken bevatten nog meer openbaring. Lehi deelt zijn zoon mede: „Zie, ik heb een droom gehad, waarin de Here mij heeft bevolen dat gij en uw broeders naar

Jeruzalem moeten terugkeren.” (1 Nephi 3:2.)

Toen het nakomen van dit gebod moeilijkheden voor de broers opleverde „verscheen er een engel des Heren, en ging voor hen staan en zeide tot hen...” (1 Nephi 3:29) Nephi werd op zijn tocht naar Jeruzalem „door de Geest geleid,” en in zijn zwaarste uur vermeldt hij, „werd (ik) door de Geest aangespoord.” (1 Nephi 4:6, 10.) Tenslotte wordt er een man omgebracht alvorens Nephi zijn opdracht uit kan voeren – het bemachtigen van de opgetekende openbaringen van God.

Het wordt Nephi, en allen die zijn verslag lezen, op een ontluisterende wijze bijgebracht, dat de heilige schriften absoluut noodzakelijk – ja, zelfs een kwestie van leven en dood zijn. Zonder deze zouden hele naties in ongeloof moeten omdolen en vergaan. (Zie 1 Nephi 4:13.)

Zo staan er vijf hoofdstukken met dromen, profetieën, geschiedboeken, de stem van God, visioenen, engelen, aansporingen van de Geest – openbaring op openbaring, het ene vers na het andere. In deze eerste bladzijden moet elke serieuze lezer zich wel neerleggen bij het fundamentele uitgangspunt, namelijk dat de mens leiding van God kan ontvangen. Dit is de primaire stelling van het Boek van Mormon, die dan ook op krachtige wijze meteen al naar voren wordt gebracht. Voor iemand die niet bereid is te geloven dat een hemelse Vader de zaken van zijn kinderen op aarde bestuurt, heeft dit boek verder niets te zeggen. Als de lezer daarentegen gewillig is om door te gaan, wordt hij

uiteraard deelgenoot gemaakt van de prachtigste openbaringen die ooit zijn opgetekend, waaronder Lehi's visioen van de boom des levens, (die slechts kan worden bereikt door zich vast te klampen aan het woord van God), en Nephi's opmerkelijke visioen van de dingen die zouden gebeuren vanaf de geboorte van Christus tot aan het einde der wereld. Tegen het einde van het eerste boek van Nephi, vraagt de Here bij monde van Jesaja, „Kan een vrouw haar zuigeling vergeten, dat zij zich niet ontferme over de zoon van haar schoot? Mogen ook dezen vergeten, toch zal Ik u niet vergeten, o huis Israëls. Ziet, Ik heb u in Mijn handpalmen gegraveerd.” (1 Nephi 21:15, 16.) Zowel door hetgeen het is als door hetgeen het zegt, leert het Boek van Mormon dat Jehova ons nooit zal vergeten.

Het is naar mijn mening ook van belang op te merken dat deze hoofdstukken ons herhaaldelijk wijzen op onze rol bij het openbaringsproces. Vanaf het eerste gebed van Lehi worden wij via de latere overpeinzingen van Nephi tot enkele van de meest gedetailleerde verslagen gevoerd die de schriften ons te bieden hebben over de wijze waarop openbaring kan worden ontvangen. In de hoofdstukken 11–15 ontvangt Nephi bijvoorbeeld steeds de opdracht „Zie!” van de Geest des Heren of een engel. „Zie,” wijst hem de Geest, en Nephi ziet dezelfde symbolen die zijn vader in een visioen aanschouwde. „Zie,” gebiedt de Geest hem, en hij verneemt de betekenis daarvan. „Zie,” roept de Geest uit, en Nephi slaat het lot van een volk gade en voorziet het einde der wereld. „Zie,” beveelt de Geest herhaaldelijk in een luttel aantal bladzijden. Is het mogelijk dat dit korte bevel ook beslissend is voor wat er wel – of niet – gebeurt terwijl wij de rest van het boek lezen? „Zie,” schijnen de engelen des hemels ons te verkondigen, open uw ogen tot behoud van uw ziel. Lees de openbaringen van uw God. Open uw verstand voor een wereld van dromen, visioenen, profetieën en ingevingen. Stellig is maar één ding nog tragischer dan het niet lezen van de schriften, en dat is ze niet willen lezen. Christus weende om

degenen die ogen hadden en toch niet wilden zien.

Er is blijkbaar nog iets gaande in deze eerste hoofdstukken van het Boek van Mormon, iets dat erop schijnt te wijzen dat niet alleen hoofdstukken met elkaar samenhangen om een boek te vormen, maar dat ook boeken onderling verbonden kunnen zijn tot een eenvormig geheel. Al lezende beginnen wij te beseffen dat dit eerste boek van Nefi ons telkens confronteert met een aantal vergelijkingen en alternatieven.

Nefi is één type zoon; Laman een ander. Lehi is één type leider; Laban, zijn bloedverwant, een ander enzovoort.

Een lijst van deze tegenpartijen, zou onder andere kunnen omvatten:

Nefi, Sam	tegenover
Lehi	tegenover
Het nieuwe Jeruzalem	tegenover
De boom des levens	tegenover
De maagdelijke moeder van Christus	tegenover
De kerk van het Lam Gods	tegenover
De strijd waar het uiteindelijk om gaat is natuurlijk:	
Christus tegenover Satan	

Satan wordt ten slotte overwonnen en „vele jaren lang gebonden.“ (1 Nephi 22:26.) Het is langs deze weg van keuzen en tegenstellingen, dat Nefi, met enige moeite en onder veel gebed, zijn weg vindt door de wildernis van het sterfelijke leven. Hij en zijn groepje trouwe volgelingen schijnen zich bij het feit te hebben neergelegd dat al hun inspanningen ten goede waarschijnlijk steeds weer op tegenstand zullen stuiten. „Tegenstelling in alle dingen.“ Dat klinkt ons vertrouwd in de oren. Als we het tweede boek van Nephi gaan lezen beginnen we aan de grootste schriftuurlijke verhandeling aller tijden over „tegenstelling in alle dingen,” hetgeen op dramatische wijze tot uiting komt in de val van Adam, de verzoening van Christus en de fundamentele kwestie van de vrije wil, waardoor wij bij de gevolgen van beide worden betrokken. (Zie 2 Nephi 2:11.) Ik weet zeker dat Lehi ergens in het eerste boek van Nephi reeds een machtige toespraak (of een patriarchale zegen) had kunnen geven over

tegenstellingen en de vrije wil van de mens, maar de uitwerking van zijn betoog op zijn zoons — en op de lezers — is des te sterker nadat zij eerst een vijftigtal bladzijden van zulke tegenstellingen en alternatieven hebben beleefd, alvorens dit aan te horen. De paar getrouwen in deze kleine groep hebben zowat alle „tegenstellingen in alle dingen” meegemaakt die zij maar kunnen verdragen, maar het heeft hun wel het nodige geleerd over zichzelf, een gevallen wereld, het plan van God en het uitoefenen van de vrije wil. Bovendien heeft het hun beslist heel wat bijgebracht over de Messias die zou komen, die van het begin tot het einde van de wereld alle tegenstand zou weerstaan en „vrijheid en eeuwig leven” zou geven aan allen die zich

Laman, Lemuel	
Laban	
het oude Babylon	
de diepten der hel	
de hoer der aarde, de moeder der verfoeilijkheden	
de kerk van de duivel	

van de knellende ketenen der hel wilden ontdoen. Het schijnt dus, dat alle ontberingen uit het eerste boek van Nephi erop gericht waren ons te wijzen op het tweede boek, en op de figuur van Christus die hierin centraal staat. Deze drieëndertig hoofdstukken getuigen van de begeleidende taak die Christus tijdens onze reis door de sterfelijke wereld vervult, waarbij uitvoerig wordt geput uit de profetiën van Jesaja over de Messias en de gebeurtenissen rondom het tevoorschijn komen van dit hedendaagse getuigenis van diens goddelijkheid, namelijk het Boek van Mormon. Het tweede boek van Nephi besluit met Nephi's machtige toespraak over „de leer van Christus,” zijn laatste getuigenis tot de nog ongeborenen geslachten. Na de dood van Nephi, waarschuwt Jakob ons tegen de zonden die ons van Christus zullen scheiden, zoals hoogmoed, rijkdom, seksuele onreinheid en zelfs de directe invloed van een anti-Christ zoals een Sherem. Zo vervolgt dit boek, en al

lezende zouden wij ons kunnen afvragen:

Waarom volgt Alma 31, een hoofdstuk over de eigengereide, „vrome” Zoramieten, op Alma 30, een hoofdstuk over Korihor, de onrechtvaardigste en minst vrome anti-Christ in het hele boek? Wat hebben deze hoofdstukken te maken met Alma 32, die voortreffelijke les over geloof? Waarom is een eigenaardig klein hoofdstuk als Alma 33, dat een onbekende rede van Zenos bevat, opgenomen tussen twee meesterstukken op het gebied van contrasterende karakters, als Alma 32 en Alma 34? Is het wellicht ook een meesterstuk dat een schakel vormt tussen de andere twee? En wat hebben al deze hoofdstukken (Alma 30 tot en met 34) te maken met de „strengheid van het woord” in Alma 35 en Alma's uitermate persoonlijke raadgevingen aan zijn zoons in Alma 36 tot en met 42?

Men kan zich ook afvragen welke bijdrage 3 Nephi 11 levert tot de „bergrede” van het Boek van Mormon (3 Nephi 12, 13, 14)? In welke zin vormt het „bouwen op een rots” een steun voor de rede die erop volgt? Waarom wordt die in 3 Nephi 17 vermelde bijzondere ervaring van Christus met de kleine kinderen gevolgd door een les over het avondmaal (3 Nephi 18)? En wat heeft de grote behoefte aan de Heilige Geest (3 Nephi 19) te maken met de voorgaande hoofdstukken? Het Boek van Mormon bestaat uit woorden geladen met een zinvolle betekenis; leerstellingen voor het verwerven van de zaligheid, en uitvoerige profetische passages die als ware kunstwerken zijn opgebouwd. Door de plaatsing van het ene boek na het andere is het geheel als het ware weldoordacht geconcentreerd tot het „nauwkeurigste boek ter wereld,” een boek met slechts één boodschap, namelijk dat Jezus de Christus is en dat er geen andere weg tot God bestaat. Vergeleken met iedere waardige maatstaf is dit een groots boek, een klassiek boek, een boek der boeken. Het is het woord van God en de hoeksteen van ons geloof. Dorstige kinderen die wij zijn, dienen wij dan ook telkens weer uit deze fontein te drinken.

Die kleine, zachte stem

DOOR BOYD K. PACKER

M'n kleine, Deense moeder leerde mij een belangrijke les. Vaak vertelde zij ons over een voorval wat zij eens had meegemaakt. Zij leerde ons een les, die elke heilige der laatste dagen zou moeten leren.

In het begin van hun huwelijk bewoonden mijn ouders een klein boerderijtje. Het schrale land leverde slechts bij zware inspanning een geringe oogst op, zodat zij erg arm waren. Op zekere dag brak mijn vader een stuk tuinbouwgereedschap dat eerst gelast diende te worden, wilde hij verder kunnen planten. Hij ging het huisje binnen en vertelde moeder dat hij naar de smid ging; in Brigham City, op zo'n tien kilometer afstand. Hoewel moeder aan de wekelijkse was bezig was, trof ze snel voorbereidingen om hem te ver-

gezellen; een gelegenheid om Brigham City te bezoeken deed zich niet vaak voor.

Zij had juist haar kookwas op het fornuis in de keuken staan, en op het kachelkje in de slaapkamer pruttelde een ketel water. Zij zette het wasgerei aan de kant, dekte het vuur af met as en kleepte de kinderen voor de tocht naar de stad. Haar gedachten waren bij de dingen die ze zou kunnen doen terwijl vader bij de smid was.

Vader spande intussen het paard voor de wagen en reed voor. Moeder haastte de kinderen naar buiten en tilde ze op de wagen.

Juist toen zij aanstalten maakte om zelf op de wagen te klimmen aarzelde ze even en zei: „Ik geloof dat ik maar thuis blijf.“

„Wat is er?“ vroeg vader.

„Ik weet het niet,“ antwoordde ze, „maar ik heb het gevoel dat ik beter thuis kan blijven.“

Als ze zo'n gevoel had, argumenteerde vader niet verder. Hij was verstandig genoeg om haar daar niet mee te plagen of om haar om te praten. Al wat hij zei was: „Wel, als jij dat gevoel hebt, kun je dat misschien beter doen.“

Ze tilde de kinderen van de wagen en keken die samen na terwijl die de weg afkletterde, de brug over de Beerrivier overreed en op de andere oever uit het gezicht verdwenen. Zij stond met haar kinderen, die huilden van teleurstelling, in de deuropening en zei bij zichzelf: „Hoe kom ik zo dwaas.“ Ze haalde haar schouders op en ging het huis binnen om de was af te maken.

Ik moet u vertellen dat het huisje een nederige woonstulp was. De zoldering was niet van hout of pleisterwerk, maar bestond uit behangen tengel. In die tijd deed men dat in die huizen — niet in de betere, maar in die van de armen. De kachelpijp van het kachelkje in de slaapkamer ging via een koperen ring door die zoldering. En juist boven die zoldering was de pijp doorgeroest en waren vonken in het stof terecht gekomen.

Moeder was nog geen vijf minuten aan het werk toen zij de brandlucht rook en ontdekte dat het plafond van de slaapkamer brandde.

De kleintjes vormden snel een rij naar de pomp en gaven emmers water door die moeder, staande op een stoel, tegen het plafond gooide. Het vuur was snel gedoofd.

En zo liep dat voorval af. Er bleef alleen die ene, belangrijke vraag: Waarom ging zij die dag niet mee naar de stad?

Mijn ouders hadden altijd in naarstig gebed de Here gesmeekt hen te zegenen en te helpen bij het grootbrengen, voeden, kleden en verlenen van een onderdak aan hun kinderen. Zij hadden geld gespaard om hun boerderij te betalen. Dat spaargeld was in het huisje verstopt. Het zou voor hen een ramp zijn geweest als ze dat kwijt waren geraakt. Dat kleine, Deense moedertje van mij had veelvuldig gebeden dat zij gezegend mocht worden. Op die dag werd één van haar gebeden verhoord. Onze gebeden worden zelden verhoord op het moment dat we er om vragen; het gebeurt vaak pas veel later.

Nogmaals de vraag: Waarom ging zij die dag niet mee naar de stad? Ze hoorde geen krachtige stem die sprak: „Emma, je kunt beter thuis blijven. Ik ga één van je gebeden verhooren.“

Ze ontving ook geen geschreven boodschap: „Emma, je kunt beter thuis blijven.“

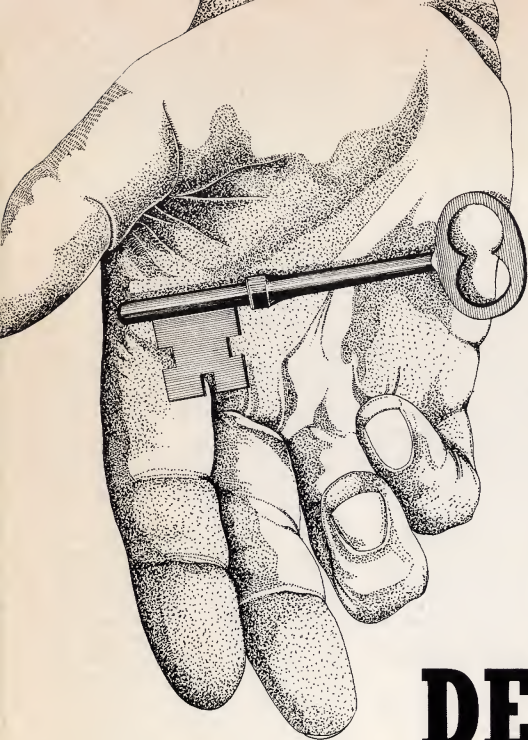
Ze bleef thuis vanwege een gevoel; een kleine, zachte stem had tot haar gesproken. Ze had tot m'n vader gezegd: „Ik heb het gevoel dat ik beter thuis kan blijven.“ Het was een grote les die mijn kleine, Deense moeder ons leerde; en dit is mijn raad aan u: Leer te leven naar de Geest.

Terwijl hij naar de gevangenis liep, tastte Christian de sleutel in zijn broekzak. Er waren vele maanden van studie en gebed aan vooraf gegaan, voordat hij eindelijk had besloten de sleutel voor iets belangrijkers te gebruiken dan alleen de gevangenisdeur te ontsluiten om de gevangenen hun maaltijden te brengen.

Het waren haast allemaal mormoonse zendelingen. Velen van hen waren de haven van Frederikstad binnengevaren in een loodsboot, die zij zelf uitgerust en *Sions Löve* (Zions Leeuw) hadden genoemd, om de kustgebieden van het Scandinavische zendingsgebied, dat toen heel Noorwegen, Zweden en Denemarken omvatte, gemakkelijk te kunnen bereiken.

In het begin had Christian niet veel

DE SLEUTEL

Een ware geschiedenis

aandacht aan de zendingen besteed. Hij had het druk met het leren van de katechismus, zodat hij tijdens de bevestigingsdienst, die binnenkort voor toekomstige jonge leden van de Lutherse kerk zou worden gehouden, de vragen van de dominee goed zou kunnen beantwoorden. Het bevreemde of verontrustte hem niet dat mormoonse zendingen werden gearresteerd zodra ze in Frederikstad aankwamen.

Het Lutherse geloof was de nationale godsdienst van Noorwegen en zendingen die andere leerstellingen onderwezen werden meteen gevangen gezet, sommigen alleen voor enkele weken, anderen voor vele maanden. Intussen werden zij herhaaldelijk voor de rechtbank geleid, waar men tracht-

te hen te dwingen hun eigen godsdienst te verwerpen en trouw te beloven aan de staatskerk van Noorwegen. Wie dit niet deed werd naar zijn cel teruggebracht.

Christian werkte voor de hoofdcipeer van de gevangenis, die hem de opdracht had gegeven zo onaangenaam mogelijk te doen als hij de gevangenen hun maaltijden bracht.

Daar had hij wel plezier in, totdat op zekere dag een jonge zending tegen hem zei, „Waarom spreek en doe je toch zo onvriendelijk? Bedenk dat Christus en zijn volgelingen destijds ook op die manier werden vervolgd.“ Toen de geschrokken jongen hen vroeg wat zij daarmee bedoelden, begonnen twee van de ouderlingen over het evangelie te vertellen en ga-

ven hem een Boek van Mormon.

Wanneer Christian 's avonds zat te studeren voor zijn bevestiging, las hij tegelijkertijd in het Boek van Mormon en vergeleek het met de Bijbel en de Lutherse katechismus.

Naarmate de waarheid van het herstelde evangelie hem steeds duidelijker werd, bad Christian om te weten te komen wat hij moest doen. Aangezien hij vóór de dag van zijn bevestiging nog steeds geen antwoord had ontvangen, liet hij zich expres voor het examen zakken, waarna hij zich aanmelde om het over een half jaar opnieuw te doen. Een terugblik op zijn maanden van gebed en studie overtuigde Christian van wat hij moest doen. Hij besloot zijn sleutel van de gevangenis te gebruiken om de twee zendingen lang genoeg

eruit te laten om samen met hem naar de fjord te gaan en hem te dopen en te bevestigen als lid van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. Naderhand liepen ze gedrieën terug naar de gevangenis, waar Christian de ouderlingen weer in hun oel opsploot.

Omdat de leden van de kerk in Noorwegen werden vervolgd en ook omdat hij wist hoe boos zijn vader erom zou zijn, vertelde Christian niemand van het heerlijke gebeuren op die koude winternacht in 1852. Hij wist dat hij zijn onbulgzame vader niet zou kunnen doen begrijpen waarom hij dit had gedaan. Wel probeerde hij erover te praten met zijn moeder, maar ze wilde niet luisteren.

Toen de volgende bevestigingsdienst gehouden werd, verscheen Christian tezamen met de andere jongelui die zich voor het examen hadden aangemeld.

„Geloof u in God?“ was de eerste vraag die de dominee stelde.

„O ja,“ antwoordde Christian meteen.

„Kunt u Hem beschrijven?“ luide de volgende vraag.

„Ik weet dat Hij een wezen is met een lichaam, lichaamsdelen en gevoelens,“ antwoordde Christian. „Ik weet ook dat Hij niet bovenop een oneindige troon zit. Wel weet ik dat onze hemelse Vader goed en vriendelijk is, dat Hij kan zien en horen en onze gebeden beantwoordt. Ik weet dat wij, evenals zijn zoon, Jezus Christus, naar zijn beeltenis zijn geschapen.“

Deze beschrijving bevreedde de dominee, maar hij ging toch door met de ondervraging, waarbij de antwoorden van Christian hem steeds meer ver-

baasden. Toen de jongen even een blik op zijn vader wierp, zag hij dat deze zeer onstemd was. Tenslotte riep de dominee met een boze stem uit: „Uit je antwoorden lijkt het wel alsof je één van die mormonen bent!“

„Dat ben ik ook,“ zei Christian, „en ik ben er trots op!“

Op dat moment stond Christians vader op uit de bank helemaal voorin de kerk en stormde naar buiten, waarbij hij zijn stok bij iedere stap heel hard op de grond deed neerkomen. Helemaal in de war en in verlegenheid gebracht, volgde Christians moeder haar echtgenoot, terwijl hun zoon onverrichter zake werd weggestuurd.

Christian ging naar huis, maar hoewel hij graag met zijn ouders wilde spreken, was hij toch bang voor wat zij zouden zeggen. Toen hij gewoontegedrouw het hout voor de kachel naar binnen bracht en het ter plaatse opstapelde, kwam zijn vader de kamer in. Bij de aanblik van zijn zoon, die hem naar zijn gevoel te schande had gezet, nam Christians vader zijn stok en begon de jongen af te ranselen. Pas toen hij helemaal buiten adem was, legde hij het genadeloze strafwerktuig neer.

„O, vader,“ zei Christian bedaar, „het doet mij goed ter wille van het evangelie te worden geslagen.“

Deze woorden maakte de vader zo dol van woede, dat hij het ene houtblok na het andere naar Christian slingerde. Toen de stapel op was, wierp hij de deur open en schreeuwde, „Eruit jij! Ik wil je nooit meer in mijn huis hebben!“

Bont en blauw geslagen sleepte Christian zich naar de schuur waar hij zich op het hooi neerwierp. 's Avonds

laat, toen haar man eindelijk sliep, bond Christians moeder wat eten en een paar van zijn spullen in een doek en sloop stilletjes het huis uit naar de schuur. Schreiend verbond zij haar zoon zo goed als zij maar kon.

„Ach, Christian,“ smeekte zij verdrietig, „waarom, o waarom heb je dit gedaan?“

„Ik moest wel, moeder,“ antwoordde Christian. „Ik heb de schriften bestudeerd en erover gebeden, en ik weet dat dit de enige ware kerk is. Ik heb getracht het u te vertellen, maar u wilde niet luisteren. Ik kan niet verloochenen wat ik zo zeker weet, moeder. Het zou zijn alsof ik Jezus Christus verloochende, en dat kan ik onmogelijk doen.“

„Als je werkelijk weet dat dit juist is, m'n jongen, dan moet je volharden,“ zei z'n moeder, „maar, ach, het doet mij zoveel verdriet.“

Toen de eerste tekenen van de nieuwe dag aan de lucht te zien waren, sloop zijn moeder weer voorzichtig naar huis. Christian nam het bundeltje dat zij hem had gebracht en ging op weg. Toen hij voorbij het huis liep waar hij zijn kinderjaren had doorgebracht, fluisterde hij enkele afscheidswaarden voor zijn ouders, want hij wist dat hij ze in dit leven nooit meer zou zien.

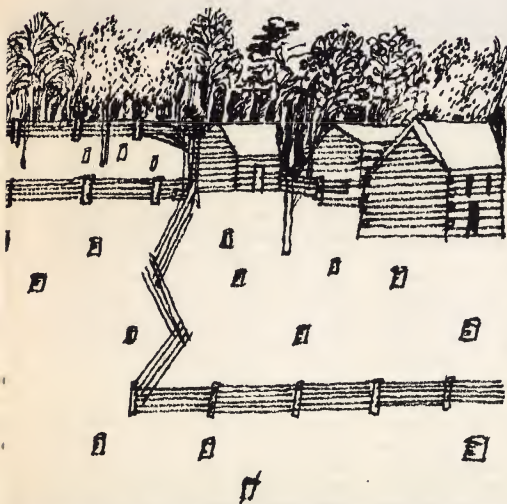
Christian Hans Monson had geen idee waar hij naar toe zou gaan of wat hij kon gaan doen. „Maar ik heb een getuigenis,“ zei de veertienjarige jongen tegen zichzelf. „Wat er ook gebeurt, dat zal ik nooit kunnen verloochenen. En ik weet dat dankzij dit getuigenis, alles goed zal gaan.“

Blokhutten voor Amerika

DOOR OLIVE W. BURT

Het was op 12 maart dat het zeilschip *Forest Monarch* de monding van de Mississippi binnenvoer. De man die het commando voerde was ouderling John E. Forsgren, van geboorte een Zweed, die van Utah naar Zweden was gereisd om zijn landgenoten te vertellen over Joseph Smith en Brigham Young en dat Zion werd gebouwd in het westen van Amerika. Sommigen hadden naar hem geluisterd en zijn boodschap aangenomen en waren met de zendeling meegevaaren over de Atlantische Oceaan op weg naar hun nieuwe vaderland. Dit waren de eerste Zweedse leden van de kerk.

Zij hadden een moeilijke tijd achter de rug. Broeder Forsgren was in Zweden gearresteerd wegens het prediken van „het nieuwe geloof“. De bekeerlingen waren door hun vrienden en bureu berispt en veracht. De reis was zwaar en gevaarlijk geweest. Maar eindelijk, op 12 maart 1852, waren ze veilig geland in New Orleans. Vervolgens was het groepje heiligen de Mississippi opgevaaren tot Keokuk in de staat Iowa, waar ze werden opgewacht door gidsen die vanuit Utah waren uitgestuurd om hen over de bergen en vlakten heen te helpen. Midden september bereikten zij de plaats van hun bestemming.

Enkele van deze eerste Zweedse emigranten naar Utah reisden door naar Brigham City, waar zij, evenals hun voorgangers die in 1638 in Delaware waren geland, blokhutten bouwden. De vroege Zweden hadden dit idee in Amerika geïntroduceerd. En het was een goed idee. Een man kon in z'n eentje en in een betrekkelijk korte tijd, een stevig huis bouwen. Meer dan een bijl en een scherp mes had hij er niet bij nodig. De stammen werden aan elkaar bevestigd door er inkepingen in te snijden en deze inkepingen in elkaar te passen, zodat er geen spijkers aan te pas hoefden te komen. Het resultaat was een behaaglijk, warm onderdak dat veiligheid bood in een vreemd land, omdat kogels noch pijlen deze stevige wanden konden doorboren.

De mannen ploegden en zaaiden en teelden vee en kippen. Zij vervaardigden meubels en deden aan beeldhouwen. De vrouwen bakten brood en maakten kaas. Zij sponnen wol en zijde. Ver van hun geboorteland en ver van de gebruikelijke leefplaats van de zijderupsen lukte het deze vrouwen om prachtige zijde japonnen te weven. Andere leden van dit eerste groepje Zweedse heiligen vestigden zich in Sanpete County. Ook daar bouwden zij blokhutten en verbouwden zij de grond. Sommige blokhutten in Utah, die door de Zweedse pioniers werden gebouwd, bestaan nu noch.

Siili doet een dutje

DOOR KATHY SPEARS CHRISTENSEN

Geïllustreerd door Charles Quilter

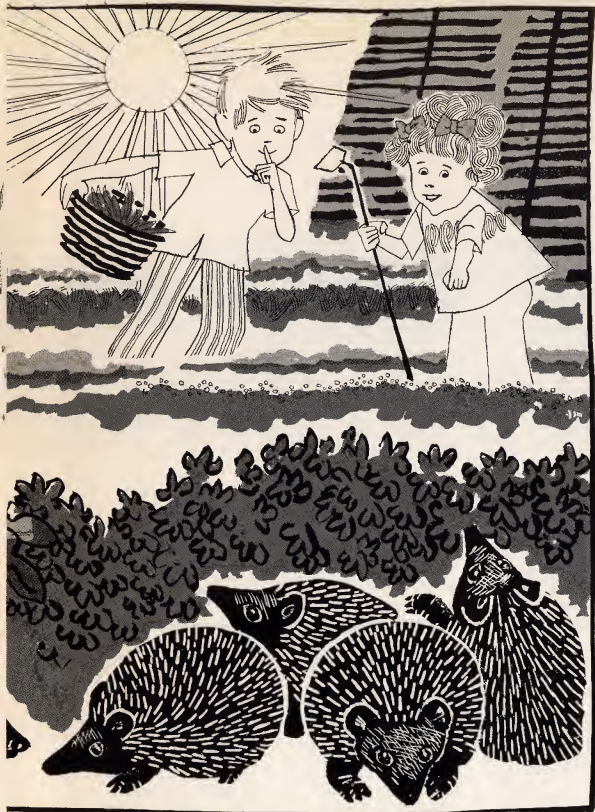
In een lommerrijke Finse achtertuin, waar hoge naaldbomen om een oud saunahuisje staan, woonde een klein egeltjesgezin. Laat in het voorjaar kreeg mamma Egel vier kleine babytjes. Nu was het augustus en haar kroost van vier vrolijke jonkies werd lekker dik en stekelig in voorbereiding op de lange, koude winter die voor hen lag. Al haar kinderen waren gehoorzaam — behalve Siili! Als haar kinderen zich volgegeten hadden en zich oprodren om een dutje te doen, dan had Siili andere plannen. Dan stak hij zijn voorpootje in een mierennest of wroette met zijn lange spitse snuitje in een verrotte boomstronk op zoek naar meer eten. Zijn mamma gaf hem er al-

tijd van langs en joeg hem weer het nest in, maar Siili wilde nooit een dutje doen.

De tuin waar mamma Egel en haar kindertjes woonden was niet zo groot. Hij was van mevrouw Henriksson en haar twee kinderen, Ulla en Pekka. Ulla en Pekka vonden het fijn om zaadjes te planten, de jonge plantjes te begieten, het onkruid te wieden en tenslotte hun eigen groenten te eten. Zo nu en dan, als zij bezig waren met wieden of de knolletjes er uit trokken, zagen zij een klein egeltje zijn hoofdje omhoog steken en vlug naar de andere kant van

de tuin rennen. Ulla en Pekka probeerden er weleens een te vangen, maar de kleine beestjes waren hen steeds te vlug af. Maar zelfs al zouden ze er eentje te pakken hebben gekregen, dan nog zouden ze hem geen kwaad hebben gedaan, want deze stekelige vriendjes hielpen hen de tuin vrij te houden van schadelijke insecten.

Naarmate de dagen van het najaar korter en kouder werden, maakten mamma Egel en haar gezinnetje zich klaar voor hun lange winterslaap. Ze waren allemaal druk bezig zich tonnetje rond te eten en hun nest in te

richten — behalve Siili — want als de eerste sneeuwvlokjes kwamen, zouden ze de hele winter gaan slapen.

„Wie wil er nou de hele winter slapen?“ vroeg Siili onthutst. „Wat loop je niet allemaal mis als je zo lang in je holletje onder de grond blijft. Ik wil veel liever de hele dag spelen en kopje duikelen!“

Toen de koude winter kwam ging moeder de kleine holltjes na om er zeker van te zijn dat haar kleintjes warm toegestopt waren en lekker sliepen. Toen ze bij Siili's holletje kwam schrok ze zich naar. Siili was er niet!

Hevig bezorgd stak mamma Egel haar hoofd naar buiten in de hoop hem ergens te ontdekken. Zij kon helaas niet zien hoe Siili, verscholen tussen de verschroepelde aardbeienplantjes, probeerde een speelholletje uit te graven in de bevroren grond. Terwijl hij zo bezig was, begon het te sneeuwen. Siili bibberde van de kou. Hij wou dat hij maar naar mamma had geluisterd en in zijn lekkere, warme holletje was gebleven in plaats van te proberen in de bevroren grond te graven. Om warm te blijven rolde hij zich op tot een klein balletje en verborg zijn neus

tussen zijn stekeltjes. *Ik ga een paar minuutjes uitrusten*, dacht hij, *en dan ga ik naar huis*. Maar hij voelde zich zo moe, dat hij weldra in slaap viel.

„Kijk eens, Pekka,“ riep Ulla terwijl zij zich bukte en voorzichtig het stekelige diertje opraapte dat tussen de aardbeienplantjes lag, „ik heb een klein egeltje gevonden!“

„Wat zou hij buiten in de kou uitvoeren?“ vroeg Pekka zich af terwijl hij het kleine diertje van Ulla overnam en het in zijn zak stopte. „Laten we aan Mamma vragen wat we met hem moeten doen.“

Thuisgekomen legden de kinderen Siili in een kistje met oude kleren. Siili ging nog eens extra lekker liggen tegen een heerlijk wollen hemdje dat de kinderen om hem heen drapeerden terwijl ze wachten op de thuiskomst van hun moeder.

„Mamma, kijk eens. We hebben een baby-egel gevonden tussen de aardbeienplantjes,“ riep Pekka terwijl hij zijn moeder naar het kistje trok.

„Het was buiten te koud voor hem. Mogen we hem houden, Mamma?“

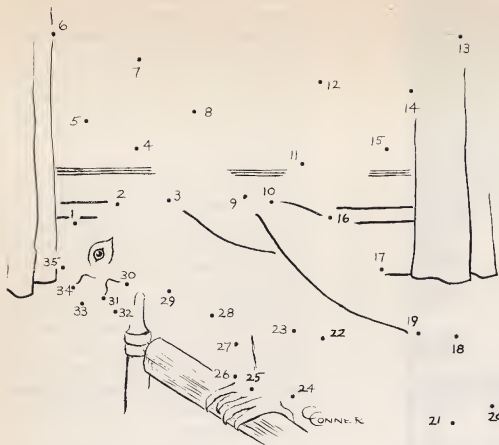
Moeder moest lachen om het stekelige balletje en zei: „Misschien kunnen we hem een klein poosje houden, maar waarschijnlijk wachten op hem een moeder egel en een warm nestje in onze tuin. Denken jullie niet dat hij gelukkiger zal zijn bij zijn eigen familie?“ Ulla en Pekka fronsten hun voorhoofd en zuchtten. Ze wisten dat hun moeder gelijk had en dus pakte ze Siili in het wollen hemdje en legden hem weer terug waar ze hem gevonden hadden.

„Laten we naar binnengaan en voor het keukenraam kijken wat hij gaat doen,“ stelde Ulla voor.

Pekka en Ulla vatten post voor het raam en keken de besneeuwde tuin in. Het duurde niet lang voordat Ulla riep: „Kijk! Daar beweegt iets!“

„Nog een egel!“ riep Pekka.

En ja hoor, daar was Siili's moeder die naar haar kleine zoon zocht. Ze vond hem, nog steeds slapend en lekker ingepakt in het hemdje. Ze stootte hem wakker en toen zagen de kinderen hoe zij samen verdwenen; Siili's moeder wist dat haar slaperige jonkie in het voorjaar weer graag zou spelen, maar nu waren ze allebei aan een lange, warme winterslaap toe.

Voor de grap

Stippenpuzzel

DOOR CAROL CONNOR

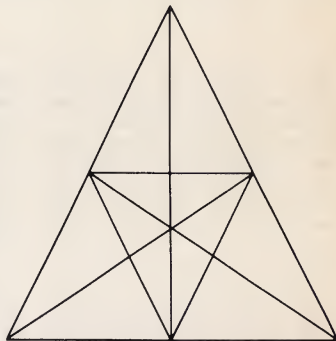
Verbind de stippen van alle nummertjes 1 tot 35, en van 35 naar 1. Je zult dan een plaatje hebben van iets dat felgekleurd is, soms wild en soms tam.

Bijendoelhot

DOOR CAROL CONNOR

Langs welk paadje kan de bij bij het bloemetje komen?

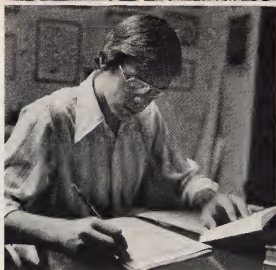
Hoeveel driehoeken kun je in deze figuur vinden? Tel zowel de grote als de kleine.

Een grootse taak

Als de sluier terzijde geschoven kon worden en u zichzelf zou kunnen zien zoals u was toen de Heer te midden van de edele en grote geesten stond, zou u Hem horen zeggen: „Dezen zal Ik tot Mijn regeerders maken," en „Abraham, gij zijt een hunner." (Abraham 3:23.)

Ik ontving mijn patriarchale zegen toen ik nog maar acht jaar oud was. Er stond onder andere in: „Gij zijt niet bij toeval hier op aarde gekomen, maar tengevolge van de wijsbeschikkingen van de Almachtige, teneinde een groot werk tot stand te brengen." Daarna werd mij in bijzonderheden verteld wat ik zou kunnen doen. Gedurende mijn jeugdjaren heb ik steeds gebeden of de Heer, als ik hier dan niet bij toeval was gekomen, mij wilde helpen zó te leven, dat ik het recht heb verrichten van de taak waartoe ik was uitgezonden, niet zou verspelen. Ik kan mij geen grotere teleurstelling indenken, dan dat ik na dit leven zou terugkeren en dan de Heer zou horen zeggen: „Kijk, LeGrand, dit is het werk waartoe Wij jou naar de aarde stuurden, maar je hebt het alleen niet willen doen. Je wilde liever een andere kant op, zodat We jouw taak door een ander moesten laten vervullen."

Als de sluier terzijde kon worden geschoven en u kon zien wie u toen was, en zich ook kon herinneren wat er toen voor u in het verschieft lag — wat de Heer in gedachten had voor de edelen en groten die in deze tijd werden verwekt — geloof ik niet dat er onder u iemand zou zijn die zijn tijd zou willen verbeuzelen. U zou er weldegelijk voor willen zorgen dat u de gaven en talenten, die God u heeft gegeven ter verheerlijking van zijn naam en voor het welzijn van zijn kinderen, inderdaad gebruikt.

Een uitverkoren geslacht

DOOR LE GRAND RICHARDS

Hoe wij onze talenten gebruiken

U herinnert zich nog wel de gelijkenis van de talenten. Een koopman moest een lange reis maken en verdeelde zijn talenten onder zijn dienstknechten. „En de een gaf hij vijf talenten, een ander twee, een derde één." Toen hij na enige tijd terugkeerde, hield hij afrekening met hen. Degene die vijf talenten had ontvangen, had er nog vijf bijverdiend. „Wèl gedaan, gij goede en getrouwe slaaf," zei zijn meester, „Over weinig zijt gij getrouw geweest, over veel zal ik u stellen; ga in tot het feest van uw heer."

De man die er twee had ontvangen — we krijgen niet allemaal hetzelfde — had er nog twee bij verdiend, en deze voegde hij dezelfde woorden toe.

Maar die het ene talent had ontvangen zei tegen zijn meester: „Heer, ik wist van u, dat gij een hard mens zijt, die maait, waar gij niet gezaaid hebt, en die bijeenbrengt van plaatsen, waar gij niet hebt uitgestrooid. En ik was bevreesd en ben heengegaan en heb uw talent in de grond verborgen."

Toen nam de meester hem het talent af, en gaf het aan hem, die de tien talenten had. „Want aan ieder, die heeft, zal gegeven worden," maar „wie niet heeft, ook wat hij heeft, zal hem ontnomen worden." En de meester wierp „de onnutte slaaf uit in de buitenste duisternis," waar het gewezen en het hangende knars zijn. (Zie Matheus 25:14-30.)

„Gij echter zijt een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterschap, een heilige natie, een volk (Gode) ten eigendom, om de grote daden te verkondigen van Hem, die u uit de duisternis geroepen heeft tot zijn wonderbaar licht." (1 Petrus 2:9.)

Waarom kuisheid?

DOOR STEVE GILLILAND

Er is mij menigmaal gevraagd: „Als een stel van elkaar houdt en van plan is te gaan trouwen, wat is er dan op tegen dat zij seksuele omgang hebben?“

Heiligen der laatste dagen weten dat de Heer zich over dit onderwerp duidelijk heeft uitgesproken. Geslachtsverkeer vóór het huwelijk is „een gruwel in de ogen des Heren“ (Alma 39:5), en het vertrouwen van hen die deugdzaam blijven „in het nabij-zijn van God zal sterk worden.“ (LV 121:45.)

De Heer geeft ons geboden waarin ons wordt gezegd dat wij moeten doen en laten, omdat Hij weet hoe wij gelukkig kunnen worden. President Spencer W. Kimball herinnert ons er aan dat Hij geen „toornig, wreedaardig God (is), die zijn wraakzucht botviert op de mensen die zich niet aan zijn wetten houden . . . Het is ondenkbaar dat God zijn kinderen gaarne straft, of hen graag in leed, pijn of nood ziet verkeren . . . De mens ontkomt (echter) niet aan de gevolgen van de zonde . . . de straffen blijven wel eens uit, maar ze komen zo zeker als het leven zelf.“ (*Het wonder der vergeving*, blz. 150–151.) God heeft niet in alle bijzonderheden de psychologische redenen voor ons uiteengezet waarom wij ons moeten onthouden van seksuele handelingen totdat wij getrouwd zijn. Ik kan echter alle jonge mensen verzekeren dat de ervaringen, psychologische adviezen en gesprekken die bij mijn vak horen, steeds de wijsheid van kuisheid vóór het huwelijk bevestigen.

Ten eerste bevredigt de geslachtsdaad niet slechts een lichamelijke behoefte. Het is op een zeer gecompliceerde manier verweven met onze totale persoonlijkheid. Wij leren van de profeten, dat als wij het op de juiste wijze aandoen, het voortplantingsproces ons kan verheffen en heiligen; als wij het misbruiken, zal het ons geweten geweld aandoen en ons verlagen.

President Kimball legde eens uit: „Wanneer zij die niet getrouwd zijde toegeven aan de wellust . . ., hebben zij het lichaam toegestaan te overheersen en de geest aan de ketenen gelegd. Het is ondenkbaar dat iemand dit liefde zou kunnen noemen.“ (*Faith Precedes the Miracle*, blz. 154.) De waarheid van deze uitspraak is mij gebleken uit de vele gesprekken die ik in de loop der jaren heb gevoerd met hen die mij om raad kwamen vragen. Wanneer wij seksuele omgang hebben vóór het huwelijk, hebben wij de ander tot object van onze eigen zelfzuchtige behoeften bestempeld en hem of haar niet behandeld als een persoon van eeuwige waarde. Wanneer wij dit doen, beginnen wij mensen als voorwerpen te gebruiken, waarmee wij ons vermogen om een goede relatie met de ander op te bouwen, ondermijnen.

Als men een geslaagd huwelijksleven wil krijgen vergt dat tijd en inspanning. De geslachtsdaad daarentegen kost slechts weinig tijd en moeite. Wanneer een echtpaar hun tegenstrijdige standpunten moet oplossen, valt het een stel dat zijn verhouding op zinnelijk genot heeft gebaseerd veel gemakkelijker om zijn toevlucht daartoe te nemen, dan om hun problemen en geschillen onder ogen te zien. Zo zullen zij elkaar misschien nooit door en door leren kennen.

Ook zullen mensen die steunen op de fysieke betrekkingen de neiging hebben dit aspect van het huwelijk teveel gewicht toe te kennen. Het lichamelijke aspect is slechts één van de vele belangrijke aspecten van het huwelijk. Wanneer de belangstelling zich beperkt tot één aspect, zullen andere misschien worden genegeerd of verwaarloosd, waardoor het moeilijker wordt een eeuwigdurende band te smeden.

Nog een gaven van lichamelijke intimiteiten voor het huwelijk is dat zij aanleiding kunnen geven tot een aantal factoren die het huwelijk kunnen dwarsbomen. Eén van de belangrijkste van deze factoren is het schuldgevoel. Iemand kan niet altijd van tevoren weten hoe hij zich zal voelen na ongeoorloofde seksuele handelingen. Hij of zij zal waarschijnlijk inboeten aan zelfrespect en zich minder prettig voelen ten aanzien van die verhouding. Bovendien zijn ondanks het gebruik van voorbehoedsmiddelen, ongewenste zwangerschappen een zeer veel voorkomend verschijnsel geworden. Niemand kan bij benadering bepalen wat het de vader of de moeder kost die toestaat dat een kind door middel van abortus wordt uitgeroeid.

Nog een factor die mogelijk tot disharmonie kan leiden is de twijfelgevoelens die het huwelijk kunnen vergiftigen. „Heeft hij (zij) mij lief om mijzelf of alleen maar ter wille van het eigen genot?“ De redenen voor deze disharmonie wortelen diep in ons geestelijk wezen en zijn eveneens van psychologische aard. Liefde is een gave Gods en is als zodanig verbonden met een aantal andere geestelijke gaven, zoals onzelfzuchtigheid en opofferingsgezindheid. Wanneer wij onze gevoelens van liefde op de verkeerde manier uiten, zal de Heilige Geest zich van ons terugtrek-

ken en zullen gevoelens van onzekerheid, geprikkeldheid en egoïsme zich doen gelden, hetgeen een zinvolle band met onze hemelse Vader, met anderen en met onszelf teniet doet. Er is niets dat een huwelijk zo snel zal ondermijnen als dit soort sfeer, die voortkomt uit seksuele betrekkingen vóór het huwelijk.

Een stel zal misschien redeneren: „We zijn toch van plan om te trouwen. Alleen wij tweeën zullen ooit deze band samen hebben.“ In haar boek *Why wait till marriage?* (Waarom wachten tot het huwelijk?) toont Evelyn M. Duvall door middel van statistieken aan, dat er onder hen die zich vóór het huwelijk aan lichamelijke intimiteiten hebben gewaagd, meer verbroken verlovings voorvallen dan onder degenen die zich hiervan onthielden, en dat het hoogste huwelijksgelek voorkomt onder hen die maagdelijk het huwelijk ingingen. (*New York Association Press*, 1965, blz. 52–53.) De gevoelens van desillusie en angst die gepaard gaan met een verbroken verlovings kunnen overstelpend zijn en nog worden vergroot wanneer er ook seksuele handelingen mee gemoeid waren. De Heer heeft deze dingen verboden, ook voor degenen die verloofd zijn.

Het aanstaande echtpaar dient zich af te vragen: „Welke nadelen zijn er verbonden aan wachten?“ Sex is geen fundamentele levensbehoefte waaraan per se tegemoet gekomen moet worden. Zelfs een voorstander van vrije liefde zegt: „Er is geloof ik niemand die meent dat hij of zij een seksuele relatie moet hebben.“ (*Sexual Behavior*, juni 1971, blz. 51.) Vele mensen leiden een productief leven zonder sex. Hoewel we niet krankzinnig zullen worden wanneer we ons onthouden van seksuele handelingen, zal het schenden van onze morele waarden wel dikwijls een negatieve uitwerking hebben op ons emotioneel evenwicht. Omgekeerd zullen psychologische problemen, zoals onszelf niet maatschappelijk aanvaard weten, ons dikwijls motiveren te vluchten in lichamelijke intimiteiten. Vele sociologen zijn tot de ontdekking gekomen dat zij de zich op het maatschappelijk vlak minderwaardig voelen, eerder hun toevlucht nemen tot seksuele betrekkingen voor het huwelijk, dan zij die meer gevoel van eigenwaarde bezitten. („Sex and Interpersonal Relationships” in *The Individual, Sex, and Society*, Baltimore: The Johns Hopkins Press, 1969, blz. 119–127.)

Sommige mensen beweren dat kuisheid voor hen moeilijker is dan voor anderen. Houdt u zichzelf echter niet voor de mal. Het is voor iedereen een strijd om zelfbeheersing aan te leren. Sommigen vereenvoudigen deze strijd voor zichzelf door de geboden te onderhouden, verleidende te vermijden en al het mogelijke te doen om een nauwe band met de Geest des Heren in stand te houden. Dat wil niet zeggen dat zij niet met sterke begeerten te kampen hebben.

President David O. MacKay, die over deze begeerten sprak als zijnde „door God gegeven,” heeft gezegd: „Jullie zijn een levensfase ingegaan waarin jullie fysieke aard zich laat gelden. Verget echter niet dat God jullie in diezelfde levensfase het vermogen heeft gegeven om verstandig te denken en te oordelen, en wel voor een goddelijk doel. Laat verstand en inzicht dan ook altijd jullie richtsnoer zijn.“ (*Improvement Era*, februari 1959, blz. 78.)

Sommigen vragen: „Maar er zijn echtparen die te kampen hebben met frigiditeit, impotentie of andere problemen. Zou het niet beter zijn geweest als deze mensen samen hebben geleefd voordat zij trouwden?“ Ronduit gezegd, sommige „oplossingen” zijn erger dan de problemen die we trachten te vermijden. Ik heb met vele echtparen gesproken die met dit soort problemen te maken hebben. De meesten van hen waren toch van mening dat zij, ondanks deze dingen, blij waren met elkaar getrouwd te zijn. Waar echtparen specialistische hulp weigerden, opperde ik de veronderstelling dat hun probleem niet van seksuele aard was, maar een gebrek aan liefde en binding in hun huwelijk.

Het is onjuist om seksueel onvermogen aan te merken als een hoofdoorzaak voor storingen in het huwelijk. Wanneer een echtpaar het op dit vlak niet goed met elkaar kan vinden, zijn de oorzaken vaak van emotionele en geestelijke aard; seksuele problemen zijn daarvan enkel symptomen.

Zich wettelijk aan elkaar en de Heer verbonden weten maakt inderdaad verschil. Goede onderlinge verhoudingen zijn gebaseerd op vertrouwen. Vertrouwen berust op het vrijwillig op zich nemen van verplichtingen. Wij zullen geen kans zien onze liefde voor elkaar over langere tijd te vergeten, tenzij wij daartoe besloten zijn.

Voordat wij ons tot een huwelijk hebben verbonden, zal er, ongeacht wat anderen beweren, wederzijdse onzekerheid bestaan. Met een huwelijk echter, komt het echtpaar overeen dat zij, wat er ook moge gebeuren, bij elkaar zullen blijven.

Er gaat niets verloren door te wachten, maar daarenboven wordt alles gewonnen. Naarmate de band met behulp van zelfbeheersing wordt verdiept en versterkt, zult u zien dat uw huwelijk mooier, zinvoller en meer bevredigend wordt.

Is alles verloren wanneer geliefden in een ogenblik van hartstocht hun zelfbeheersing verliezen en aan waardigheid inboeten? Neen. Zij kunnen vergeving ontvangen. C. S. Lewis stelt het als volgt: „Ik geloof niet dat allen die een verkeerde weg inslaan, omkomen; maar hun redding houdt in dat zij weer op de rechte weg moeten komen. Een verkeerde optelsom kan gecorrigeerd worden, maar alleen door de fout op te sporen en vanaf dat punt opnieuw te beginnen, nooit door domweg door te gaan.“ (*The Great Divorce*, New York, Macmillan, 1973, blz. 6.)

Bekering is terugkeren naar het rechte pad. President Kimball heeft gezegd: „Soms wordt een mens zozeer door zijn schuldgevoelens overweldigd, dat zo'n bekeerde zondaar bij het terugblikken zich afvraagt: ‚Kan de Here mij ooit wel vergeving schenken?‘ Wanneer iemand echter de diepten der vertwijfeling heeft bereikt en . . . tot God om genade roept, fluistert een stille, zachte, maar toch doordringende stem in zijn ziel: ‚Uw zonden zijn u vergeven!‘“ (*Het wonder der vergeving*, blz. 358.)

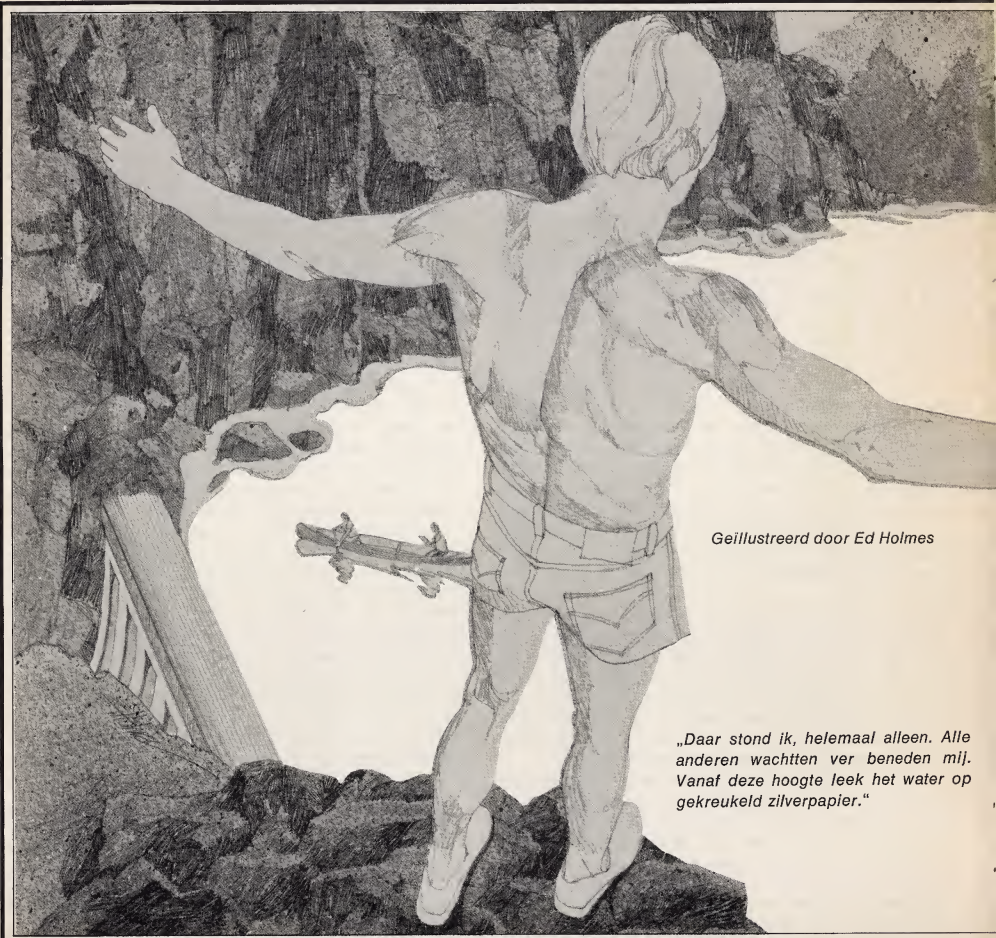
Broeder Gilliland is gemeentepresident van de universiteitsgemeente in de ring Boston (Massachusetts), bekleedt een leidende functie aan het Cambridge Institute van de Harvard Universiteit, is vader van vier kinderen en beroepsadviseur voor levensmoeilijkheden. Hij heeft de graad van doctor in de filosofie.

Noot van de redactie: Kieth Merrill, cineast en heilige der laatste dagen, ontving een „Academy Award“ voor de beste documentaire van 1975 met zijn film „The Great American Cowboy.“ (Een „Academy Award“ is de hoogste onderscheiding die in de Verenigde Staten aan cineasten kan worden toegekend.) Bij het aanvaarden van de onderscheiding, gaf hij uiting aan zijn „dankbaarheid tegenover mijn moe-

der, die mij leerde in God te geloven; jegens mijn vader, die mij leerde in mijzelf te geloven; aan mijn vrouw, die mij hielp datgene te doen wat zij mij hadden geleerd.“ Zo'n ongekunstelde uitspraak strookt met zijn levensbeschouwing, die inhoudt dat hij het evangelie metterdaad centraal stelt in zijn dagelijks leven. Beslissingen zijn vervelende dingen, vinden jullie ook niet? Het lijkt wel

alsof er iedere vijf minuten een beslissing van ons wordt geëist. Als we ons maar even omdraaien worden we weer geconfronteerd met alternatieven en keuzen.

We beslissen wat we morgen zullen doen en de dag daarna, en ook wat we gaan doen met ons leven. De kloof tussen hetgeen we weten en hetgeen we doen wordt door onze beslissingen overbrugd.

Geïllustreerd door Ed Holmes

„Daar stond ik, helemaal alleen. Alle anderen wachtten ver beneden mij. Vanaf deze hoogte leek het water op gekreukeld zilverpapier.“

Hebben jullie weleens gedacht hoe het zou zijn als jullie ouders een film zouden kunnen zien van alles wat jullie deden? Het is interessant ons leven te vergelijken met een film, omdat het maken van een film eigenlijk een kwestie is van selecteren. Toen *The Great American Cowboy* werd gemaakt, hebben we meer dan 48.000 meter film gebruikt. Het kijken naar al die meters film die we wél hadden op-

genomen maar tenslotte niet hebben gebruikt, zou 80 uur kosten. De uiteindelijke film duurt 90 minuten. Dat wil zeggen dat we voor iedere meter film die we gebruikten, er 49 afdankten. Wij noemen dit een opnameverhouding van 50 tegen 1. Voor iedere 50 meter film, gebruikten wij er één.

Zo is het leven ook. De meeste beslissingen die je neemt hebben 50 alternatieven. Uit al die alternatieven kies

je er één en die ene wordt een blijvend onderdeel van de eeuwige documentaire van je leven.

Je hebt het vermogen om te selecteren, de macht om te kiezen. Dat is wat onze hemelse Vader ons gaf met het beginsel dat wij de vrije wil noemen.

„Hé, lafaard!“

Als jongeman woonde ik in een klein stadje dicht bij de bergen. Ik was lid van de reddingsbrigade en zwom veel. We gingen dikwijls zwemmen in de East Canyon, een prachtig stuwmeer. De stuw zelf is gebouwd in een nauwe doorgang tussen steile rotswanden. We klauterden vaak een eindje naar boven om vandaar het water in te duiken.

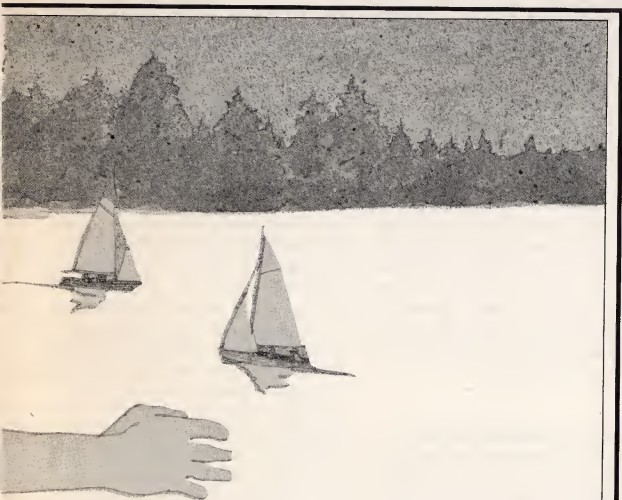
Nadat wij er meerdere malen gezwommen hadden en vertrouwd waren geraakt met de rotsen, de klippen en de diepte van het water, raakten een paar van ons betrokken bij een wedstrijd op het gebied van pure lef. Eén van de jongens klom naar de plek waar wij altijd vanaf doken en riep, „Hé, wedden dat ik hoger durf te duiken dan jullie allemaal?“

„Toe maar, ga je gang!“

Dus klom hij bovenop de stuw, een dikke 15 meter boven het oppervlak van het water, en dook eraf. Als een kudde schapen klommen we prompt allemaal omhoog via de rotsen naar de stuw en doken er ook af.

Welnu, hierbij wilde mijn vriend het niet laten zitten, dus riep hij, „Oké, ik ga nog hoger!“ en klom 18 meter de klip op. Daar ik niet overtroffen wilde worden, klom ik met hem mee. Ik wist zeker dat alle jongens verwachtten dat ik hetzelfde zou doen als hij. Hij slikte zijn angst weg, rechte zijn knikkende knieën en dook vanaf de hoogte het water in. Ook ik vermande mezelf en maakte mijn duikvlucht. Onderhand hadden de anderen zich teruggetrokken uit de strijd. Maar mijn vriend alderminst. Nu klom hij nog een meter of drie hoger en maakte zich klaar om te duiken. Vanaf het water kon ik hem nauwelijks zien. Met een lach en al wrijvend over zijn ogen en schouders kwam hij weer boven water en riep: „Hé, Merrill, ga jij er ook af?“

„Natuurlijk ga ik er ook af!“

Beslissingen nemen

DOOR KIETH MERRILL

„Julie zullen tot de ontdekking komen, dat je ergens tussen het stellen en het bereiken van een doel, in de modder en het slijk van de arena des levens terecht komt . . . Zeg dan niet: ‚Het doel deugt niet, want ik heb vuiligheid aan m'n schoenen gekregen.‘”

Iedereen aan de kant zei: „Ja, natuurlijk gaat hij er ook af!”

En dus zwom ik naar de kant en begon te klimmen. Ik wist dat ik nog maar net genoeg moed bij elkaar kon schrappen voor één duik.

Ik wist ook dat als ik van hetzelfde punt afdook, hij nog hoger zou gaan, dus dacht ik, „Ik kan net zo goed helemaal naar de top gaan, zodat hij ook niet hoger kan.”

Toen ik de 24 meter naar de top van de klip had geklommen en naar beneden keek, ontdekte ik vanaf dit punt nog een moeilijkheid; niet alleen was het erg hoog, maar de klipwanden weken hier terug. Iedereen was mij op een negatieve manier aan het aansporen.

„Hé, lafaard! Je durft niet!”

Daar stond ik, helemaal alleen. Alle anderen wachtten ver beneden mij.

Van deze hoogte leek het water op gekreukeld zilverpapier.

Ik was doodsbang. Ik moest het doen, maar ik had mijn beslissing nieteens gebaseerd op wat ik zelf wilde of op wat ik juist achtte, maar op een zestal knapen waarvan ik zelfs de namen niet allemaal kende en die nu riepen: „Hé, lafaard, komt er nog wat van?”

Ik beseftte dat ik een flinke vaart zou moeten hebben om de klipwand te ontwijken. Ik gaf dus de plek aan waar ik er het beste af kon duiken, liep een eind terug, nam een harde aanloop en stortte mezelf de diepte in. Tijdens de val schoot mij te binnen hoe mijn ouders en leraars mij hadden geleerd geen roekeloze beslissingen te nemen, omdat een verkeerd besluit mij wel eens het leven kon kosten.

Toen ik het water raakte, leek het wel van beton. Ik weet niet hoe diep je onder gaat bij een duik van 24 meter hoog, maar ik was een zeer dankbare jongen toen ik eindelijk weer boven water kwam.

Wie heeft het voor het zeggen?

Welnu, waarom maakte ik die sprong? Er werd druk op mij uitgeoefend die ik moeilijk kon weerstaan, de druk die uitgaat van anderen die dingen van mij verwachtten die ik niet wilde doen, omdat ik wel beter wist. Toch gaf ik toe aan die druk. Ik leefde in de wereld en op dat moment was ik ook van die wereld, omdat ik geen zeggenschap over mezelf had. Ik nam niet zelf de beslissingen over mijn eigen leven. De wereld nam ze voor mij.

Luisteren naar de juiste stemmen

Zo gaat het nu eenmaal met beslissingen. Ze worden óf door onszelf genomen, óf door de mensen om ons heen. Er klinken ook vele stemmen in onze oren wanneer wij voor een beslissing staan — de stemmen van vrienden, ouders, leraars en anderen. We horen naar sommige van deze stemmen te luisteren. Anderen moeten we afwijzen, want niet alle stemmen geven goede raad. Bij de opdracht om in de wereld, maar niet van de wereld te zijn, moet je inzien dat jij degene bent die de beslissingen moet nemen voor je eigen leven. Je kunt er zeker van zijn, dat als je de wereld voor je laat beslissen, je ook van de wereld zult zijn.

De vijf belangrijke beslissingen

Volgens mijn kun je het leven doorkomen door een vijftal belangrijke beslissingen te nemen. De werkelijk grote beslissingen in je leven, degene waar

onze hemelse Vader zich om bekomert, dat zijn er slechts enkele. Ik durf zelfs te stellen dat het nemen van vijf of zes speciale beslissingen je zou helpen in de wereld, maar niet van de wereld te zijn.

Jij bent belangrijk

Neem in de eerste plaats het besluit dat je belangrijk bent. Velen van jullie hebben dat nog niet gedaan. Jullie zitten vol angsten en twijfels. Jullie zijn onzeker en bang. Jullie zoeken naar je eigen identiteit en willen graag geaccepteerd worden. Deze factoren kunnen jullie gemakkelijk verkeerde beslissingen doen nemen. Besluit dus dat je belangrijk bent, want pas als je een flinke dosis zelfrespect hebt, zul je nooit van een 24 meter hoge klip afduiken. Je zult weten dat je te belangrijk bent om op zo'n uitdaging in te gaan.

Een van Satans zwaarste wapens is je te vertellen dat je niet veel waard bent. Zijn eerste mikpunt is de mening die je over jezelf hebt. Als hij jou ervan kan overtuigen dat je een nul bent, is zijn halve werk al gedaan. Vergeet nooit dat onze hemelse Vader heeft gezegd dat de waarde van zielen groot is. Jullie zijn belangrijk, ieder van jullie op een eigen manier. Zorg dat je een positief beeld van jezelf hebt, een beeld dat je inspireert om jezelf te verbeteren. Als je te dik bent, stel je dan voor dat je slanker bent. Als je te lui bent, stel je dan voor dat je ijveriger bent. Bij de duizend-en-één problemen die een mens kan hebben, accepteer jezelf niet zo.

Schep een beeld van jezelf zoals je zou willen worden en op zekere dag zul je die persoon zijn, mits je erin volhardt naar dit beeld toe te leven.

Je hoeft maar één keer te beslissen

De tweede belangrijke beslissing die je volgens mij moet nemen, is te besluiten *het nooit met je geweten op een akkoorde te gooien*. Dit is de meest geruistellende beslissing die je kunt nemen. En je hoeft hem maar één keer te nemen.

Wil je gespaard blijven voor de foltering van 26.645 beslissingen?

Het is heel eenvoudig. Beslis welke besluiten je slechts één keer hoeft te

nemen en néém ze. Zal ik jullie een goed voorbeeld aan de hand doen? Het woord van wijsheid. Heb je besloten het woord van wijsheid te onderhouden, of moet je die beslissing nemen iedere keer dat je een sigaret wordt aangeboden? Moet je opnieuw besluiten iedere keer dat iemand je een drankje aanbiedt, of is dat besluit reeds genomen? *Eén besluit kan je 26.645 andere besluiten besparen.* Het aantal is berekend op grond van de premisse dat je vandaag 17 jaar oud bent geworden, zult leven tot je 90 bent en de beslissing of je al dan niet het woord van wijsheid zult onderhouden één keer per dag moet nemen. Dat is belachelijk! Neem die beslissing vandaag nog. Dit kun je niet alleen met het woord van wijsheid doen, maar ook met de zedenwetten, een tempelhuwelijk, een zending en een hele reeks andere belangrijke evangeliebeginselen. Neem nú de beslissing dat je 't niet met jezelf op een akkoordje zult gooien wat betreft de normen van de kerk.

Ik heb heel lang geleden de definitieve beslissing over het woord van wijsheid genomen. Daarvóór moest ik dezelfde beslissing zo dikwijls nemen, dat ik er aan kapot ging en niet altijd de juiste beslissing nam. Uiteindelijk besloot ik: „Dit is te gek. Ik ga het woord van wijsheid naleven.“ En vanaf dat moment gooide ik het nooit meer op een akkoordje.

Voor de wereldpremière van *The Great American Cowboy* hadden onze beleggers ongeveer duizend gasten uitgenodigd. Slechts enkele daarvan waren leden van de kerk. Op een zeker moment deed zich natuurlijk de vraag voor: „Wat zullen we de pers aanbieden? We moeten in de foyer een bar inrichten, zodat ze in een goede stemming zullen raken om goede recensies te schrijven. We moeten de heren cocktails serveren.“ Ik zei: „Op een première waar ik het voor het zeggen heb, worden géén cocktails geserveerd.“ En aangezien ik het inderdaad voor het zeggen had, zei ik: „Het gebeurt niet!“

Die beslissing had ik in het verleden al genomen. Ik hoefde niet te wikkelen en te wegen. De avond van de première brak aan; de gasten arriveerden en na-

men plaats in de bioscoopzaal. Mijn vrouw en ik bleven er lang genoeg bij om er zeker van te zijn dat de mensen niet van plan waren vroegtijdig te vertrekken en we waren opgetogen. Toen trokken we ons terug in de foyer om even alleen te zijn en de dingen nog eens door te nemen. En wie komt er op dat moment binnenstappen? Broeder Marion D. Hanks! Ik heb geen idee waar hij vandaan kwam; ik wist niet eens dat hij een uitnodiging had ontvangen. Maar hij wás er. Als er op dat moment een bar was geweest met overal cocktailglazen, zou het zijn geweest alsof ik bij mijn duik vanaf de klip op de rotsen was terecht gekomen.

Gooi het dus niet met je geweten en principes op een akkoordje! Neem je beslissingen nú en laat ze eenmalig zijn!

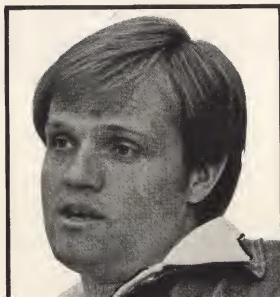
Een paar specifieke doelstellingen

Er zijn nog drie andere beslissingen die heel snel genomen moeten worden. *Jongemannen, neem nu het besluit om op zending te gaan. Punt, uit!* President Kimball heeft gezegd dat, bijzondere omstandigheden daargelaten, iedere jongeman in de kerk op zending dient te gaan.

Jullie, meisjes, hebben de opdracht gekregen op geen enkele wijze de jongemannen van een zending af te houden. Moedig ze aan en ondersteun ze!

Vierde beslissing! Neem nu het besluit

„Wil je gespaard blijven voor de toelering van 26.645 beslissingen? Het is heel eenvoudig. Beslis welke besluiten je slechts één keer hoeft te nemen en néém ze.“

in de tempel te trouwen. Geen alternatieven, laat het vanaf dit moment vaststaan.

Hoe luidt de laatste van de vijf fundamentele beslissingen die jullie deze week moeten nmn? *Wees actief in de kerk.* Jullie zullen perioden in je leven meemaken dat je vol vragen zit. Er zullen tijden zijn dat jullie je afvragen wat er met je aan het gebeuren is. Jullie zullen twijfels, angsten en zorgen kennen — maar laat je activiteit in de kerk niet minder worden. Zie jezelf als een actief kerklid, ongeacht hoe je je op een bepaald moment voelt. Welke druk er ook op je wordt uitgeoefend, blijf naar de kerk komen.

Verbind jezelf en hou dan vol

Ga vervolgens naar je ouders toe en zeg: „Mam, Pap, ik wil u vertellen dat ik vijf beslissingen heb genomen voor mijn leven. Ik wil met u een verbond sluiten, zoals ik dat ook met mijn hemelse Vader heb gedaan, dat ik mij aan deze beslissingen zal houden.

„Ik heb besloten dat ik belangrijk ben. Ik ben een kind van God en ga dienovereenkomstig leven.

„Ik heb besloten dat ik het nooit met mijn geweten op 'n akkoordje zal gooien. Als ik een beslissing moet nemen, zal ik mezelf afvragen: 'Gooi ik het hiermee met mezelf op 'n akkoordje?' en zo ja, dan doe ik het niet.

„Ik heb besloten dat ik op zending ga, of met een jongen ga trouwen die op zending is geweest.

„Ik heb besloten dat ik ga trouwen in een tempel des Heren.

„Ik heb besloten dat ongeacht hoe ik me voel, of op wie ik boos ben, ik steeds m'n vergaderingen zal bijwonen.“

Het zou me niets verbazen als jullie ouders dan geen enkele verdere beslissing van jullie zou vergen. Want als jullie je aan deze dingen houden, zullen jullie de Geest van onze hemelse Vader bij jullie hebben en zullen jullie de sinistere uitdaging om in de wereld maar niet van de wereld te zijn, aankunnen.

Het zal niet eenvoudig zijn in overeenstemming met je vijf beslissingen te leven. In tegenstelling met het duiken vanaf een 24 meter hoge klip,

waarna je helemaal geen keus meer hebt, zijn de beslissingen die ik heb genoemd niet zo afdoend. Anders dan het duiken van een klip, zullen deze beslissingen zich steeds weer aandienen om opnieuw te worden bekeken. Jullie zullen dus moeten volhouden. Neemt jullie beslissingen en volhardt erin. Blijft erbij.

Weest vastbesloten.

Toen ik besloot een film te gaan maken getiteld *The Great American Cowboy*, zat ik om m'n gemak in mijn kantoor. „Ik geloof dat ik een film ga maken over rodeo-cowboys,“ zei ik en voor ik het wist was ik in de „bucking chutes“ terecht gekomen. (Een „bucking-chute“ is een smalle, omheinde gang waar de paarden of het vee één voor één wordt door gedreven.) Het doel was niet langer, wit, schoon en mooi, want wie in de „bucking chute“ loopt krijgt vuile schoenen. Jullie zullen tot de ontdekking komen, dat je ergens tussen het stellen en het bereiken van een doel, in de modder en het slijk van de arena des levens terecht komt. En op dát moment moet je toenemen in volharding. Verander dan niet je doel. Zeg dan niet: „Het doel deugde niet, want ik heb vuiligheid aan mijn schoenen gekregen.“ Zeg ook niet: „Misschien is dit doel te ver weg.“ Maar zeg: „Ik zal harder moeten werken, mij meer moeten inspannen, vroeger op moeten staan, meer studeren, meer naar de kerk gaan, meer bidden, de beginselen van het evangelie beter moeten naleven.“ Volhardt. Dan zul je je doelen bereiken en merken dat je de persoon aan het worden bent die je je had ingedacht.

Mormoons dagboek

Mijn man wacht op mij

DOOR MERYL C. LIPTROTT

Als iemand mij van tevoren had verteld dat ik zo intens wanhopig kon zijn en toch verder zou kunnen leven nadat mijn man bij een auto-ongeluk was omgekomen, zou ik dat nooit geloofd hebben. Wij hielden zoveel van elkaar; wij leefden voor elkaar en voor onze kinderen. En nu lagen al onze plannen en dromen in duigen. Ik was achtergebleven met drie kinderen onder de zes, waarvan het jongste pas zes maanden na het overlijden van mijn man werd geboren. Tot overmaat van ramp was ik atheïste. Ik was verstrikt in een nachtmerrie waar blijikbaar geen ontkomen aan was. Drie dagen na Danny's dood kreeg ik een bijzonder levendige droom, waarin ik hem duidelijk in de stromende regen door drukke straten zag lopen. Hij zag er diep ongelukkig uit, maar hij zei tegen mij, „Ik ben niet dood; ik leef nog.“ Wat was ik blij! Toen ik echter wakker werd en beseftte dat het maar een droom was geweest, werd ik weer door wanhoop overstelpd.

In de maanden na zijn overlijden zocht ik troost in veelvuldige gesprekken met predikanten en zendingelingen van verschillende geloofsrichtingen. Zij trachtten mij ervan te overtuigen dat er een God was en een leven na de dood; toch konden ze mij geen van allen zeggen of ik ooit weer met mijn man samen zou zijn. Sommigen ontkenen dit zelfs zo pertinent, dat ik blij was atheïste te zijn. Voortaan zocht ik mijn troost in de tachtig sigaretten die ik per dag rookte en in het drinken van aanzienlijke hoeveelheden thee, koffie en alcohol. Zo verstreken achttien maanden en nog steeds voelde ik mij eenzaam en verlaten, ja verloren. Toen belden er op een warme namiddag in mei 1973 twee jonge mormoonse zendingelingen bij mij aan. Ik had niet veel op met mensen die mij hun geloof probeerden op te dringen, maar het waren vriendelijke jongemannen en ze schenen zo gelukkig te zijn. Zij lieten mij die avond de film *'s Mensen zoeken naar geluk* zien en ik zei dat ik best in iets dergelijks zou willen geloven, vooral het gedeelte waarin de man sterft en in de geestenwereld door zijn

gellefden wordt verwelkomd. De zendingen getuigen met grote stelligheid van de waarachtigheid van deze leerstelling en zeiden dat ik, als ik verder wilde luisteren en wilde bidden, deze waarheid zelf ook te weten kon komen. Ik zag dat nog niet zo zitten, maar stemde erin toe hen nog een keer te ontvangen. Dan zouden ze mij iets over het Boek van Mormon vertellen.

In de twee tussenliggende dagen overtuigde ik mijzelf ervan dat ik toch niet meer naar hen wilde luisteren en besloot dan ook zogenaamd niet thuis te zijn wanneer zij weer aanbelden; maar zij kwamen een uur te vroeg en verrasten mij dus. Na een korte les over Lehi, lieten zij het Boek van Mormon bij mij achter en ik beloofde het te lezen. Een zware opgave was dit niet, daar lezen een van mijn levelingsbezigheden is. Ik las dus het eerste boek van Nephi door.

Toen het zondag werd, had ik weinig zin om naar de kerk te gaan, maar mijn kinderen wilden met alle geweld naar de zondagsschool, omdat ze nog nooit zoiets hadden meegemaakt. Daar togen wij dus heen. De gezinspresentatie ging over het werk voor de doden, iets waar ik met mijn verstand niet bij kon.

Het onderwerp van de zondagsschool was Brigham Young en het meervoudig huwelijk. Op weg naar huis stak ik in de auto een sigaret op en besloot er nooit meer heen te gaan. Toch las ik die avond toen de kinderen in bed lagen, de brochure over Joseph Smith nog eens door. „Waarom zou hij zoiets verzinzen?“ vroeg ik mijzelf af. Daarna nam ik het Boek van Mormon weer ter hand en raakte zo verdiept in 2 Nephi, dat ik het niet neer kon leggen. Het was na middernacht toen ik besloot op mijn knieën te gaan en mijn hemelse Vader te vragen of er werkelijk een leven na de dood bestond. Ik wilde het zo dolgraag weten. Die nacht droomde ik weer van mijn man. Deze keer was hij helemaal in het wit gekleed. Hij stond in een prachtig groen zonovergoten landschap, omringd door bomen en bloemen. Weer vertelde hij mij dat hij leefde en ook dat er een leven na de dood was. Ik stond perplex.

Nadat ik de volgende avond 260 bladzijden van het Boek van Mormon had gelezen, bad ik tot mijn hemelse Vader en

vraagde of het waar was. De volgende morgen werd ik vroeg wakker; de kamer deed mij ergens helder, warm en blij aan en ik was dermate vervuld met de Heilige Geest, dat mijn hele lichaam er van tot teen van gloeide. Er speelde steeds een passage uit 2 Nephi door mijn gedachten, waarin wordt gesproken over een ziener die zou opstaan en wiens naam Joseph zou zijn, naar zijn vader en ook naar Joseph van weleer (2 Nephi 3:14–15.) Ik las die passage nog eens door en toen ik erover bad, wist ik dat Joseph Smith een profeet des Heren was en dat het Boek van Mormon waar was. Ik voelde mij zo gelukkig, dat ik wel naar buiten had willen rennen om de zendingen op te zoeken en hen het geweldige nieuws te vertellen.

Die avond onderwezen ze mij het woord van wijsheid en ik wist zeker dat het mij nooit zou lukken van gewoonten af te komen, die ik mij had eigengemaakt. Tijdens al onze gesprekken had ik de ene sigaret na de andere gerookt. De zendingen zeiden echter dat zij zonder enige twijfel wisten dat ik het wél kon en zij baden met mij. Bij hun vertrek namen zij mijn sigaretten mee en sindsdien heb ik nooit meer naar een sigaret getaald. Onze gebeden worden werkelijk door de Here verhoord!

Precies zeventien dagen nadat deze fijne jongemannen voor het eerst bij mij aanbelden, werd ik gedoopt en ik heb nooit aan de juistheid van mijn beslissing getwijfeld. Ik heb inmiddels mijn patriarchale zegen ontvangen en de zegeningen en beloften die daarin genoemd worden zijn een verrukking voor mijn ziel. Ik ben in de tempel aan mijn man verzegeld en heb onze kinderen daar aan ons beiden laten verzegelen. Ik heb ook een getuigenis ontvangen dat Danny dit alles heeft aangenomen en dagelijks vordert in het naleven van het evangelie, terwijl hij daarginds op ons wacht.

De Heiland heeft gezegd: „Komt tot Mij, allen, die vermoeid en belast zijt, en ik zal u rust geven; . . . want mijn juk is zacht en mijn last is licht.“ (Matt. 11:28, 30.) Ik weet dat dit waar is! Ik heb de uiterste wanhoop gekend, maar ik weet dat als ik trouw in het evangelie blij volharden ik het hoogste geluk eenmaal zal smaken, want de Here heeft mij mijn hoop hergeven.

De Heer heeft de profeten altijd onderwezen hoe zijn volk en in het bijzonder zijn priesterschap geleid moest worden. Het is door de Schriftuur heen duidelijk gemaakt. Het is in deze tijd duidelijk dat de profeet de nadruk heeft gelegd op het zendingswerk, hoe het gedaan moet worden en wie geroepen zijn om het werk van de Heer te doen. De boodschap is eenvoudig, het is de boodschap van het herstelde evangelie. Elke jongeman dient zich voor te bereiden op zending te gaan teneinde deze boodschap te verkondigen omdat de Heer zijn leerlingen heeft gezegd elke natie te bezoeken, alsmede elk schepsel, in zijn eigen taal.

Moeders hebben het vermogen geesten een lichaam te verlenen en ze op deze aarde te plaatsen, maar jij, jongeman, jij kunt als toekomstig zendingeling de sleutel van het eeuwige leven aan de mensen geven. Wat een roeping, wat een gedachte om je over te verheugen. President Kimball verkondigt op iedere conferentie dezelfde boodschap: „Wij zijn door de Heer onderwezen onder zijn leiding onze stappen te vergroten, om met grotere inzet evangelie uit te dragen aan de wereld. Als we aan dit grootse en veelomvattende onderzoek van onze Heer en Meester voldoen en ons zendingleger hebben vergroot, zullen we tevens vele andere zaken tot stand hebben gebracht; met name de bekering van onze eigen mensen.

Veel meer zegeningen zullen ons ten deel vallen. Als iedere jongen plannen maakt en spreekt over zijn toekomstige zending zal er ook een grotere belangstelling ontstaan voor elk ander facet van de geestelijke arbeid. De gezinsleden zullen op dezelfde manier hun belangstelling en begrip verruimen. De vader zal er meer bij betrokken raken.”

Is dat niet het voornaamste doel van het priesterschap? Het zegenen van onze gezinnen? Alle activiteiten van de kerk zullen worden versterkt door onze hemelse Vader te helpen het eeuwige leven van de mens tot stand te brengen als we ons priesterschap verheerlijken en ons zendingswerk doen.

Het is nodig dat we ons meer inspannen. Als we de cijfers bekijken van onze lokale zendelingen hier in Europa, dan mogen we ons wel extra inspannen. De tijd is gekomen dat het evangelie aan elk schepsel in Europa gepredikt wordt in zijn eigen taal, door lokale zendelingen.

Dit is de tijd dat de woestijn zal bloeien.

Laat ons als gezinnen bidden dat we mogen besluiten met het gehele gezin samen zendingswerk te doen en de Heer zal ons met resultaten zegenen.

Charles A. Didier

Adri J. Picket
England Leeds Miss.
May 16, 1977

Ina H. C. Picket
Belgium Antwerp Miss.
Nov. 8, 1976

Gerard J. A. Beute
England London
South Miss.
July 2, 1977

Loes S. van Geresteijn
Amsterdam
Netherland Miss.
Aug. 5, 1977

Margriet Heijdeman
België Antwerpen
14 maart 1977

Paul. Jongejan
Frankrijk
Nivelles-Dovai
jan 1977

D'HONT, Marie Joseph
Uruguay Montevideo
Januari 1977

Heiligheid in het huwelijk

Met het oog op de aanvallen die er in de wereld worden gedaan op het thuis en op het huwelijk als instelling, de neiging waarnemend van zo velen in de wereld van vandaag om het huwelijk met zijn verantwoordelijkheden te ontwijken, is het goed om de leringen van president Joseph F. Smith weer eens te bestuderen. Onder de vele beginselen die hij over dit onderwerp leerde, legde hij de nadruk op het volgende:

„Tegenwoordig overspoelt een golf van zonde de beschaafde wereld. Een belangrijke oorzaak daarvan is het verwaarlozen van het huwelijk. Het heeft in de ogen van de grote meerderheid zijn heiligheid verloren. Op zijn hoogst is het een civiele overeenkomst, maar eerder toeval of een grill, of een middel om de hartstochten te bevredigen. En wanneer de heiligheid van het huwelijk wordt genegeerd of uit het oog verloren, dan is bij de tegenwoordige zedelijke opvoeding van de grote massa het verbreken der trouwbeloften slechts een onbetekenend iets, niet meer dan een onbezonnenheid.

Maar wat wij de heiligen goed duidelijk willen maken is dat de wettige vereniging van de seksen een wet van God is en dat, om door Hem gezegend te worden, wij die wet moeten nakomen; en dat, indien wij dat niet doen, het feit alleen dat wij naar Zijn naam zijn genoemd, ons niet zal behoeden voor het kwaad dat uit de

verwaarlozing van dit gebod voortvloeit, en dat wij alleen dan Zijn volk zullen zijn wanneer wij Zijn gebod onderhouden. Wanneer wij dat niet doen, kunnen wij erop rekenen daarvan dezelfde slechte gevolgen te zullen ondervinden als de rest van het mensdom om dezelfde redenen ondergaat. Wij menen dat iedere man die het heilige priesterschap draagt, getrouwd dient te zijn, met uitzondering van de zeer weinigen die wegens lichamelijke of verstandelijke gebreken niet geschikt zijn voor het huwelijk. Wij zijn van oordeel dat een huwbare man, die ongehuwd blijft, niet ten volle naar zijn geloof leeft. Hij doet zichzelf onrecht aan door zijn vooruitgang tegen te houden en zijn ervaringen te beperken en de gemeenschap onrecht aan door het ongenefste voorbeeld dat hij anderen geeft, terwijl hij zelf een gevaarlijk element in de maatschappij is.

Wij zeggen tot onze jonge mensen dat zij moeten trouwen, en met de goede partner trouwen. Huwt in uw eigen geloof, en laat de plechtigheid verrichten in de plaats die God daarvoor heeft aangewezen. Leeft zo dat gij u deze zegen waardig zult zijn. Indien er echter moeilijkheden zouden zijn, die deze meest volmaakte wijze van huwen beletten en op het ogenblik niet uit de weg kunnen worden geruimd, laat dan uw bisschop de plechtigheid verrichten, en gaat daarna zo spoedig mogelijk naar de tempel. Maar huwt niet met personen buiten de Kerk, want zulke huwelijken leiden vrijwel steeds tot onaangenaamheden en twisten, en dikwijls tenslotte tot scheiding. Bovendien zijn ze in de ogen des hemels niet aangenaam. De gelovige en de ongelovige dienen niet met elkaar verbonden te worden, want vroeg of laat, in tijd of eeuwigheid, moeten zij weer gescheiden worden.

Zij die de verantwoordelijkheid voor een huwelijksleven op zich hebben genomen, dienen ervoor te zorgen dat zij de natuurlijke gang van zaken niet misbruiken; dat zij in zichzelf het beginsel van het leven niet vernietigen, en geen enkel gebod des Heren overtreden. Het gebod dat Hij in den beginne heeft gegeven ons te ver-

menigvuldigen en de aarde te vervullen, is voor de mensen nog steeds van kracht. Waarschijnlijk kan er door de mensen die dit Evangelie hebben omhelsd geen ernstiger zonde worden bedreven dan het op de aangehaalde wijze belemmeren of vernietigen van het leven. Wij worden in de wereld geboren opdat wij het leven mogen hebben, en wij leven opdat wij een volheid van vreugde mogen hebben, en indien wij een volheid van vreugde willen verkrijgen, moeten wij gehoorzaam zijn aan de wet van onze schepping en aan de wet waardoor wij de volledige vervulling kunnen verwachten van onze verlangens en onze hoop — het eeuwige leven. (Evangelieleer blz. 271-274)

Ervaringen van een medisch zendeling op Tonga

Ik ben erg blij dat ik mijn zending in Tonga mocht vervullen. Nu ik weer thuis ben denk ik nog vaak aan de vele dingen die ik gezien en geleerd heb in dat prachtige koninkrijk Tonga. Het bestaat uit 150 eilanden waar ongeveer 90.000 mensen op wonen. Niet alle eilanden zijn bebouwd en het grootste, waarop ik mijn gehele zending heb gewerkt is het hoofdeiland en heet Tongatapu met als hoofdstad Nuku'alofa. Het telt 20.000 inwoners. Buiten Tongatapu bestaat Tonga uit nog twee eilandengroepen n.l. Va-vua en Ha apai.

In het vliegtuig op weg naar Tonga probeerde ik mij voor te stellen hoe de mensen er daar uit zouden zien en in het bijzonder hoe mijn aanstaande collega zou zijn die mij op het vliegveld zou opwachten. Ik nam mij voor naar een mooi Tongameisje uit te kijken met een stralend gezicht, een echte heilige der laatste dagen. Toen het vliegtuig landde stonden er heel veel mensen, maar ik zag direct iemand naar mij wuiven, een beeldschone meisje in gezelschap van een Amerikaanse collega. Ook de zendingspresident, een inwoner van Tonga was aanwezig. Pres. Paletu'a, zo heet hij namelijk, is de eerste Tonga zendingspresident en een fantastische

man met een groot geloof die alles voor de kerk over heeft.

Mijn collega heette zuster Ma'unga, een moeilijke naam die ik eerst maar slecht kon onthouden, waarom ik haar zuster Malie malie noemde, waar zij erg mee ingenomen was omdat het zuster Glimlach betekende. De Tongans, en vooral de kerkleden, zijn bijzonder gastvrij en vriendelijk. Op de totale bevolking van 90.000 zijn er ongeveer 15.000 lid van de kerk en elk jaar komen er daar zo'n 500 bij. De koning, waar de kerk evenals met de regering een bijzonder goede samenwerking mee heeft, is een grote forse man van 55 jaar en weegt zo'n 350 pond. Hij is Methodist maar er wordt vaak verteld dat hij graag lid van onze kerk wil worden. Gezien het grote aantal Methodisten en Katholieken in Tonga durft hij dit niet aan, bevreesd als hij is voor een eventuele opstand.

Ofschoon de meeste Tongans weinig geld bezitten zijn zij toch rijk met een eiland waar alles gewoon voor niets groeit. Een gevolg hiervan is dat zij nooit leerden werken en nu in onze ogen een lui volk zijn dat zich voorname-lijk bezighoudt met eten, dansen en zingen. Maar zij begrijpen het evangelie goed en hebben werkelijk hun naasten lief. De 200 zendingelingen, waarvan 90 % Tongans, worden allemaal gratis gehuisvest en gevoed. Ik heb altijd met grote bewondering gade geslagen dat zij het beste aan de zendingelingen gaven en daarna zelf aten wat er overbleef. Ze kunnen alles voor een ander missen en als je iets mooi vindt dan krijg je 't al of als je iets voor te gedaan hebt komen ze meteen met van alles aandragen. De meesten hebben een enorm groot geloof en in veel gemeenten en wijken wordt een maal per week gevast. Bij ziekte of andere narigheid worden er direct twee ouderlingen gehaald om te zalven en te zegenen. Men stelt het volste vertrouwen in het priesterschap en heeft er alle ontzag en eerbied voor. De kerk heeft er twee Hoge Scholen, de een is gevestigd op Tongatapu en dateert van 1949, de ander is pas dit jaar geopend op Vavua. Bovendien zijn er een tiental Middelbare Scholen.

Alleen al op de beide Hoge Scholen volgen nu ongeveer 1000 studenten de colleges terwijl in 1949 begonnen werd met 170.

Bij de school staat het „Liahona” ziekenhuisje met 12 bedden, waar ik ongeveer een jaar als verpleegster gewerkt heb. De school was een groot internaat waar jongens en meisjes vier jaar lang blijven. Iedereen kan in de grote vakantie naar huis gaan maar veel leerlingen, vooral van andere eilanden zoals Tahiti en Gilhert, blijven er in de zomervacantie om op de campus te werken en zo hun schoolgeld te verdienen. De school heeft een zeer goede naam en ook niet-leden kunnen zich als leerling laten inschrijven, maar verplichten zich dan net als iedereen alle lessen te volgen. De meesten worden na enkele jaren lid van de kerk en er zijn al heel wat goede leiders uit voort gekomen, o. a. de tegenwoordige bisschop van de campus.

Op de heenreis naar Tonga moest ik 7 uur wachten in Samoa en kwam daar in gesprek met een dame die mij vroeg waar de reis naar toe was. Ik vertelde haar dat ik als mormoonse onderweg was naar Tonga om daar een medische zending te gaan vervullen. Zij bleek 3 jaar op Tonga gewerkt te hebben en was vol lof over onze leden daar, die haar in het bijzonder opgevallen waren door de stipte manier waarop zij het woord van wijsheid onderhouden en door de correcte manier waarop zij gekleed gaan. Het is goed om zo iets van een Amerikaanse methodiste, want dat bleek zij te zijn, te horen. Vaak heb ik haar later nog ontmoet op schoolfeesten waar ze als 55-jarige met veel plezier danste met keurig geklede jongemannen en mij nog eens extra complimenteerde met de keurige organisatie, die zo duidelijk afstak tegen die van andere dansavonden in Nuku'alofa. Een van de leerlingen ging later op zending en heeft toen aan haar het evangelie uitgelegd.

Wij zouden aan de Tongans een voorbeeld kunnen nemen wat betreft het representeren van de kerk door gastvrijheid, het werkelijke beoefenen van naastenliefde en vooral door

in ons dagelijks leven te laten zien hoe het evangelie ons veranderd heeft.

Ik weet met mijn gehele hart dat deze kerk met het herstelde evangelie de enige ware kerk is. Ik ben blij dat ik daar deel van uit kan maken. Ik weet dat Jezus Christus de zoon van God is en dat we in deze tijd weer een levende profeet hebben, die wij allen moeten steunen met gebed en daad. Dit zeg ik in de naam van Jezus Christus, Amen.

Jeanine E. Otten
Laan v. Vollenhove 455
Zeist. —

Winnarissen van de zangwedstrijd en bekendmaking van een nieuwe wedstrijd waaraan alle zusters deel kunnen nemen

De zustershulpvereniging heeft de winnaressen van de zangwedstrijd 1975/1976 bekendgemaakt en heeft de wedstrijd van 1976/1977 open gesteld voor internationale deelname. In haar aankondiging van de zangwedstrijd voor het komende jaar, deelde het ZHV-presidium het volgende mede: „Voor het eerst kunnen zusters vanuit alle delen van de wereld deelnemen aan de jaarlijkse zangwedstrijd van de ZHV. Ofschoon wij inzien hoe moeilijk het is muziek van verschillende culturen met elkaar te vergelijken, is het zeker de moeite waard zusters uit de gehele wereld aan de wedstrijd te kunnen laten deelnemen. Waar mogelijk, dienen niet-Engelstalige liedjes te worden voorzien van een Engelse vertaling en/of standaard fonetische tekens, aangezien het merendeel van de ZHV-zangeressen Engels spreekt. Dit jaar zullen thema's die zijn geïnspireerd door het ZHV-monument te Nauvoo, zoals „de invloedssfeer van de vrouw” bij de juryleden de voorkeur hebben. De wedstrijdregels treft u aan op blz. 69, 70 van het nieuwe Handboek Zustershulpvereniging (PE RS 0055 DU).

Een excursie naar Het gemeente archief

Na het beëindigen van de cursus genealogie meende ik als leider van dit project dat we meer moesten doen om deze mensen archief minded te maken.

Om te weten of er een mogelijkheid bestond uitleg van de werkwijze van een archief te krijgen nam ik contact op met de archivaris hier ter plaatse de heer de Beer.

Deze was direct in voor het idee en wij kwamen overeen dat wij op een gesloten avond met ons groepje zouden komen, zodat wij met ons gevraag niemand zouden hinderen.

Op donderdag 22 juli was het zo ver. 's-Avonds om half acht stond ons groepje op de stoep van het archief. Helaas waren er die, om welke reden dan ook, verstek lieten gaan. Wel, de thuisblijvers hebben bewezen ongelijk te hebben. Het is een boeiende avond geweest waar, door het enthousiaste verhaal van de archivaris, tot slot door een ieder een welgemeend tot ziens werd gezegd, echt met de bedoeling een serieus onderzoek naar het voorgeslacht te doen.

De heer de Beer wist uiteraard van het genealogisch onderzoek van de leden van de Kerk maar werd als het ware door een heilig vuur gedreven ons vooral te laten zien dat het niet alleen namen waren, maar dat die namen mensen zijn die geleefd hebben. Achtergronden, geschiedenis, voorvallen en gebruiken noodden de aanwezigen tot echte belangstelling.

Veel tips om een gestrand onderzoek weer op gang te krijgen werden aan ons gegeven. Het gehele relaas had hij speciaal voor ons uitgewerkt en op stencil gezet, zodat een ieder thuis dit nog eens op z'n gemak kon nalezen. Ook gaf hij de uitdrukkelijke waarschuwing mee om een bekend (d. i. bewijsbaar) gegeven altijd aan de hand van de acte te controleren, rekening houdende met het feit dat klappers (d. z. alfabetische archiefbestanddelen) ook niet altijd betrouwbaar zijn.

Voorts gaf hij de raad, als U een archief binnenkomt eerst na te gaan of er al eerder onderzoek is gedaan

door dit op te zoeken in repertorium en losse handschriften, dit zou veel werk kunnen besparen.

Wij mogen wel zeggen dat een excursie als deze ons kan helpen, en nu citeer ik Joseph Smith (Ieringen v. d. Profet blz 378), „De grootste verantwoordelijkheid in deze wereld, die door God op onze schouders is gelegd, is om naar onze doden te zoeken . . .” Het heilig vuur dat door de heer de Beer in ons groepje is ontstoken kan zeker en ook op andere plaatsen worden ontstoken. Ik geloof dat er vele archivariissen zullen zijn zoals de heer de Beer en dat velen door zo'n betoog kunnen worden getroffen voor hun doden te gaan werken voor hun en onze zaligheid.

De Internationale zending biedt nog steeds de helpende hand

Onze maatschappij die voortdurend in beweging is, heeft tot gevolg dat veel kerkleden buiten bereik van de bestaande kerkelijke organisaties wonen. Om het contact met hen te onderhouden werd in 1973 de Internationale Zending opgericht, die wordt gepreseed door broeder W. Grant Bangarter, assistent van de Raad der Twaalven.

Volgens broeder Bangarter staat deze organisatie nu ten dienste van ongeveer 1500 leden in vijfendertig landen over de gehele wereld. Over het algemeen wordt het contact met deze leden gelegd vóór zij hun wijk of gemeente verlaten, of wanneer er bericht komt van hun bisschop of familie dat zij naar een afgelegen gedeelte van de aardbol zijn vertrokken.

De Internationale Zending onderhoudt het contact met de leden door hen op de hoogte te stellen van ontwikkelingen binnen de kerk en hen te helpen deel te nemen aan bestaande kerkelijke programma's.

De Internationale Zending stelt zich verantwoordelijk voor de lidmaatschapskaarten van haar leden en regelt, waar mogelijk, de doop of ande-

re verordeningen voor kinderen die op de leeftijd zijn gekomen die daarvoor is gesteld. De Zending deelt haar leden ook mede of er andere heiligen der laatste dagen in de buurt wonen.

Leden die naar een gebied verhuizen waar de kerk geen georganiseerde units heeft, dienen contact op te nemen met de Internationale Zending, zodat hun lidmaatschapskaart kan worden overgedragen en zij verzekerd kunnen zijn van een blijvend contact met de kerk. Priesterschap-leiders, of familieleden die leden van de kerk kennen die zich op dit moment in een afgelegen gebied bevinden, dienen eveneens contact op te nemen met: Internationale Mission, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, USA.

De Internationale Zending dient op de hoogte te zijn van de volledige naam van ieder lid, waar hij heengaat en uit welke wijk, ring, gemeente en district hij afkomstig is.

Ziet, de tijd is nu ten volle gekomen, waarvan werd gesproken bij monde van Maleachi, die getuigde, dat hij [Elia] zou worden gezonden voordat de grote en verschrikkelijke dag des Heren komt —

Om het hart van de vaders tot de kinderen te wenden, en de kinderen tot de vaders, opdat de ganse aarde niet met een ban worde geslagen — Daarom worden de sleutelen van deze bedeling aan u overgedragen; en hierdoor moogt gij weten, dat de grote en verschrikkelijke dag des Heren nabij is, ja, voor de deur.

L & V 110:14-16

